

JAARVERSLAG 2021

10 jaar AR!

In dit jaarverslag blikken we in de eerste plaats terug op 2021. Een dynamisch jaar met groeizaam weer, hoge grondstoffen prijzen, een verdere toename van vraaggestuurde ketens en de coronapandemie die ook de nodige invloed had op de markt.

Daarnaast is dit een mooi moment om terug te blikken op tien jaar AR. In die tien jaar is er veel veranderd in de agrarische sector en binnen de coöperatie. Er kwamen beperkingen bij vanuit nieuwe regelgeving en maatschappelijke druk, maar er lagen ook mooie kansen voor het grijpen. Wij focussen graag op die kansen, want juist die kansen bieden toekomst aan de mooiste sector van Nederland!

AR realiseert

Pluimveehouders Cor en Tineke Verbeek:

Met pijn in hun hart namen Cor en Tineke zo'n tien jaar geleden afscheid van de melkveetak en breidden het pluimvee uit met 50%. "Je moet keuzes maken. Het deed even zeer om afscheid te nemen van de koeien, maar het is een verstandige keus geweest, we hebben een mooi gezinsbedrijf opgebouwd."

P. 22

Melkveehouder Simon van Rooijen:

"De afgelopen tien jaar zijn we overgestapt op automatisch melken en verdubbeld qua melkvolume. Hierdoor hebben we de kostprijs beter in de hand en kunnen we het bedrijf stap voor stap verder moderniseren en actueel houden. Schaalvergroting zorgt voor de financiering hiervoor."

P. 33

Varkenshouder Wim Veldhuizen: "Voor ons was de fusie van Topigs en Norsvin en daarmee de nieuwe kruising TN70 een belangrijke ontwikkeling in de afgelopen tien jaar. De TN70 kent goede moedereigenschappen, sterke nakomelingen, een goede voerconversie en een hoge groei. Hierdoor verkopen we inmiddels 85% TN70-fokgelten."

P. 27

Loonbedrijf De Goei: "In de afgelopen tien jaar zijn mijn drie zoons in het bedrijf gegroeid. Het is mooi om het bedrijf als familie te runnen. Een andere belangrijke ontwikkeling van de afgelopen tien jaar was het groter en geavanceerder worden van de machines en de mogelijkheden die dat met zich meebracht."

P. 41

Paardenhouder Johan Laseur: "De afgelopen tien jaar hebben we veel vernieuwd en zijn we ons gaan toeleggen op het faciliteren van concoursen op eigen terrein. In de zomer houden we zeven wedstrijden per maand. Dit is financieel aantrekkelijk en brengt de handel naar ons toe. Het maakt ons interessant als pensionstal."

P. 30

Fruitteler Maarten Gerritsen

"Vijf jaar geleden zijn we uitgebreid van 11 naar 16,5 hectare. Er is meer focus gekomen op risicobeheersing, ik heb fertigatie aangelegd en we gaan hagelnetten plaatsen boven de gevoelige rassen. Een leuke ontwikkeling is een nieuw, rood perenras: Gräfin Grepa."

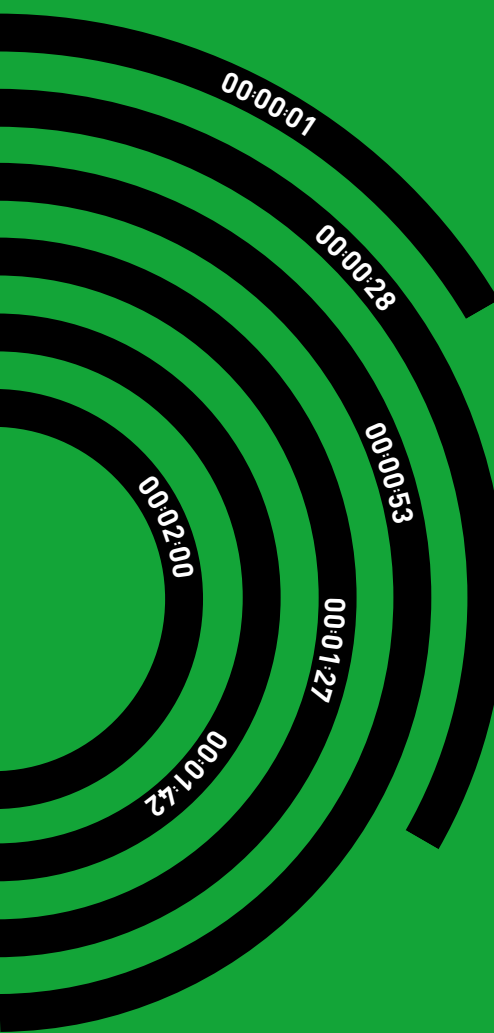
P. 43

PROFIEL	6
VERSLAG VAN HET BESTUUR	8
VERSLAG VAN DE DIRECTIE	14
VOER	20
Pluimveehouderij	22
Rundveehouderij	24
Varkenshouderij	26
Biologisch	28
Coproducten	29
Paardenhouderij	30
BEDRIJFSONTWIKKELING	32
OPERATIONELE ACTIVITEITEN	34
PLANT	38
CAF	42
OP- EN OVERSLAG	44
WINKELS	46
HOLDING	48
DUURZAAMHEID	50
RISICOMANAGEMENT	52
SAMENVATTING RESULTATEN	56
BLIK OP 2022	58
FINANCIEEL VERSLAG 2021	61

Het jaarverslag in twee minuten.

In dit jaarverslag geven bestuur en directie een toelichting op het afgelopen jaar; een dynamisch jaar voor de agrarische sector. De gang van zaken binnen de coöperatie komt aan de orde en er wordt ingegaan op het reilen en zeilen van de verschillende bedrijfsonderdelen. In de Blik op 2022 geeft de directie haar visie op het komende jaar. Aansluitend vindt u het financieel verslag van 2021.

AR realiseert

00:00:01

00:00:28

00:00:53

00:01:27

00:01:42

00:02:00

00:00:01

HET TIENDE JAAR VAN AR

In 2021 ging coöperatie AR haar tiende jaar in. In die tien jaar is er een krachtige landbouwcoöperatie neergezet, dicht bij het boeren erf en met de blik altijd gericht op de toekomst van de agrarische ondernemers. In 2022 vieren we deze mooie mijlpaal samen met u.

00:00:28

COMPLEXE GRONDSTOFFENMARKT

Het was een jaar met hoge grondstoffeprijzen en onzekere voorraden. Voor alle veehouderijsectoren uitte zich dit in hogere voerprijzen waarbij de opbrengstprijzen niet voldoende meestegen. De inkopers van AR hebben alles op alles gezet om de voorraden op peil en de prijzen in de hand te houden.

00:00:53

STERKE OPKOMST VRAAGGESTUURDE KETENS

In 2021 kozen agrarische ondernemers steeds vaker voor deelname aan een vraaggestuurde keten. Deze ketens geven afzet zekerheid aan de ondernemers en leiden tot een beter rendement voor de hele keten. AR speelde hierop in met passende voersamenstellingen en een efficiënte inzet van de productielocaties.

00:01:27

MOOIE OMZETSTIJGING IN UITDAGEND JAAR

In 2021 kenmerkte de markt zich door veel dynamiek en onzekerheden. In deze complexe markt heeft AR een uitstekend resultaat neergezet en is, tegen de markt-tendens in, gegroeid. AR heeft veel nieuwe klanten mogen verwelkomen wat leidde tot een mooie plus in de afzet.

00:01:42

GROEIZAAM, MAAR KOUD

In tegenstelling tot de voorgaande jaren was 2021 een groeizaam jaar met voldoende (en soms erg veel) neerslag. In de fruit- en ruwvoerteelt waren de opbrengsten goed, in de granen viel de opbrengst tegen. Door de grote hoeveelheid neerslag was de ruwvoer kwaliteit een aandachtspunt.

00:02:00

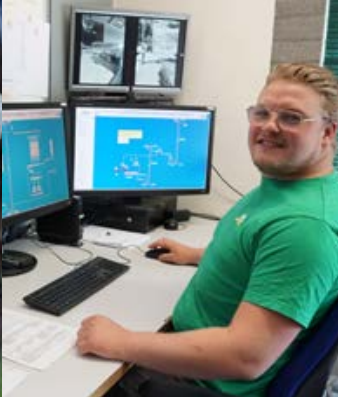
RECORDRESULTAAT WELKOOPWINKELS

De negen Welkoopwinkels van AR hebben in 2021 het beste resultaat ooit neergezet. De consumenten wisten de winkels in groten getale te vinden. Ook is er geïnvesteerd in de groei en bloei van de AR-winkels.

Profiel

Wij zijn AR

AR is een actieve land- en tuinbouwcoöperatie met veehouders, akkerbouwers, fruittelers, boomkwekers en hoveniers als leden. De markt verandert snel en dat zorgt voor nieuwe uitdagingen. AR staat achter haar leden en afnemers met praktische adviezen en doordachte producten. Onze manier van zakendoen kenmerkt zich als dichtbij, betrokken en flexibel. En we beloven niet alleen resultaat. Als we iets zeggen, maken we het waar. Daarom zeggen we: AR realiseert.

Lid van de coöperatie, juist nu

De coöperatie is een springlevende organisatievorm. Resultaat voor de coöperatie betekent resultaat voor de leden. We zetten alles op alles om onze agrarische leden en afnemers maximaal te ondersteunen. We doen dit met producten passend bij de situatie, met ondersteunende diensten en scherp zakendoen. We kijken vooruit, weten wat er in de verschillende sectoren speelt, blijven up-to-date met de juiste kennis en kunde en werken zo samen met de leden aan de toekomst en continuïteit van hun ondernemingen.

VISIE: BETROUWBARE PARTNER

We zien klanten en markten in hoog tempo veranderen en de complexiteit toenemen. Dit vraagt flexibiliteit en daadkracht van u als ondernemer. Het succesvol runnen van een agrarische onderneming betekent kiezen voor een vertrouwde, sterke partner die de juiste producten en ondersteuning biedt. Die partner is AR voor haar leden en afnemers.

MISSIE: SCHOUDER AAN SCHOUDER SAMENWERKEN

In de veranderende omgeving stimuleren en ondersteunen we onze leden actief bij het optimaliseren van hun bedrijf. Dit doen we met kwalitatief hoogwaardige producten en praktische adviezen. Vanuit onze coöperatieve achtergrond werken we schouder aan schouder samen op basis van wederzijds vertrouwen. Samen zoeken we naar unieke en slimme oplossingen. Hierbij adviseren we niet alleen, maar realiseren we wat we beloven. Dit doen we vanuit praktisch partnerschap. Want de mensen van AR zijn, net als onze leden, echte aanpakkers.

STRATEGIE: DICHT BIJ DE BOER, FLEXIBEL OPEREREN

Onze strategie is helder: door scherp zaken te doen én door dichtbij, betrokken en flexibel te opereren - via onze pijlers voer, plant, op- en overslag en winkels - levert AR een substantiële bijdrage aan de continuïteit van de bedrijven van de leden. Onze focus ligt op de Nederlandse markt. Op basis van wederzijds voordeel zoeken we de samenwerking met andere bedrijven in de periferie van de agrarische sector.

Verslag van het bestuur

BESTUUR COÖPERATIE AR

Van links naar rechts:

HERRY KOK (52) | Stoutenburg Noord | lid
Benoemd in 2016 | Uiterlijk aftredend in 2028
Hoofdfunctie varkenshouder
Nevenfuncties lid regiobestuur POV Regio West

MENSO TIJSSEN (48) | Altforst | voorzitter
Benoemd in 2014 | Uiterlijk aftredend in 2026
Hoofdfunctie fruitteler
Nevenfuncties geen

HERCÓ BOER (52) | Amerongen | adviseur
Benoemd in 2020 | Uiterlijk aftredend in 2028
Hoofdfunctie financieel directeur Coop Holding B.V.
t/m 31 maart 2022, per 1 april 2022: CFO Hoogwegt Group B.V.

NICOLIEN PETERS (51) | Zaltbommel | adviseur
Benoemd in 2020 | Uiterlijk aftredend in 2028
Hoofdfunctie business unit directeur Embrace Hospitality Services
Nevenfuncties geen

JACCO WISSERHOF (39) | Rhenen | lid
Benoemd in 2017 | Uiterlijk aftredend in 2029
Hoofdfunctie pluimveehouder
Nevenfuncties voorzitter Kring leghennenhouders LTO/NOP | lid vakgroep Pluimveehouderij LTO/NOP

ALEX REINDERS (52) | Zelhem | algemeen plaatsvervanger
Benoemd in 2012 | Aftredend in 2023
Hoofdfunctie melkveehouder
Nevenfuncties vicevoorzitter LTO afdeling West-Achterhoek | bestuurslid Natuurvereniging Onderholt

MELANDA BOUW-MULDERIJ (49) | Voorthuizen | lid
Benoemd in 2016 | Uiterlijk aftredend in 2028
Hoofdfunctie pluimveehouder, varkenshouder
Nevenfuncties manager inside sales FlexiForce

GIJS DE GAAIJ (42) | Zuilichem | lid
Benoemd in 2020 | Uiterlijk aftredend in 2032
Hoofdfunctie melkveehouder
Nevenfuncties districtsvoorzitter Holland Zuidwest FrieslandCampina

ANDRÉ WIKKERINK (57) | Sinderen | secretaris
Benoemd in 2012 | Aftredend in 2022
Hoofdfunctie varkenshouder, akkerbouwer
Nevenfuncties bestuurslid LTO afdeling Oost-Achterhoek | praktijkopleider Zone.college Varkenshouderij

Bestuursleden zijn tweemaal herkiesbaar (om de vier jaar).

Stabiliteit in roerige tijden

Het jaar 2021 was opnieuw een jaar met veel onrust. Met name de stikstofdiscussie had veel impact op de individuele ondernemers. Ook de coronapandemie speelde een belangrijke rol in 2021. Desondanks heeft AR een mooi financieel resultaat weten te behalen.

Vanuit de politiek en de maatschappij ligt de druk hoog om het stikstofprobleem aan te pakken. Helaas heeft 2021 op dit vlak nog weinig duidelijkheid gebracht. Het is te hopen dat er in 2022 - in samenspraak met de sector - keuzes gemaakt worden die duidelijkheid geven en perspectief bieden voor de lange termijn.

Maatschappelijk stond 2021 nog steeds in het teken van de coronapandemie. Ook binnen AR leidde dit tot zorgen en ziekmeldingen, maar gelukkig heeft het niet tot grote gezondheidsproblemen of problemen in de operatie geleid. Wel konden we minder fysieke activiteiten organiseren. Ook de Algemene Vergadering werd online gehouden.

De krimp van de Nederlandse mengvoermarkt zette in 2021 door. In deze krimpende markt is AR in staat geweest om in alle sectoren in volume te groeien. Ook binnen de andere pijlers (plant, op- en overslag en winkels) hebben we een mooie plus in de omzet weten te realiseren.

STATUTEN GEACTUALISEERD

De statuten van AR zijn in 2021 geactualiseerd. De Algemene Vergadering van 13 april 2021 had hiertoe besloten. Op basis van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen waren enkele wijzigingen nodig. Daarnaast is het statutair mogelijk gemaakt om - indien nodig of wenselijk - de ledenvergaderingen van AR online te kunnen houden. De aangepaste statuten van coöperatie AR zijn terug te vinden op de website.

Opvolging algemeen directeur

In januari 2021 is bekendgemaakt dat algemeen directeur Martin Grift in de loop van 2021 zou gaan stoppen in verband met zijn pensionering. Na een zorgvuldige selectieprocedure is Arjen van Nuland per 20 september 2021 aangesteld als algemeen directeur van AR en heeft Martin Grift de eindverantwoordelijkheid voor AR aan hem overdragen. Leden van AR kunnen tijdens de Algemene Vergadering van 2022 afscheid van hem nemen.

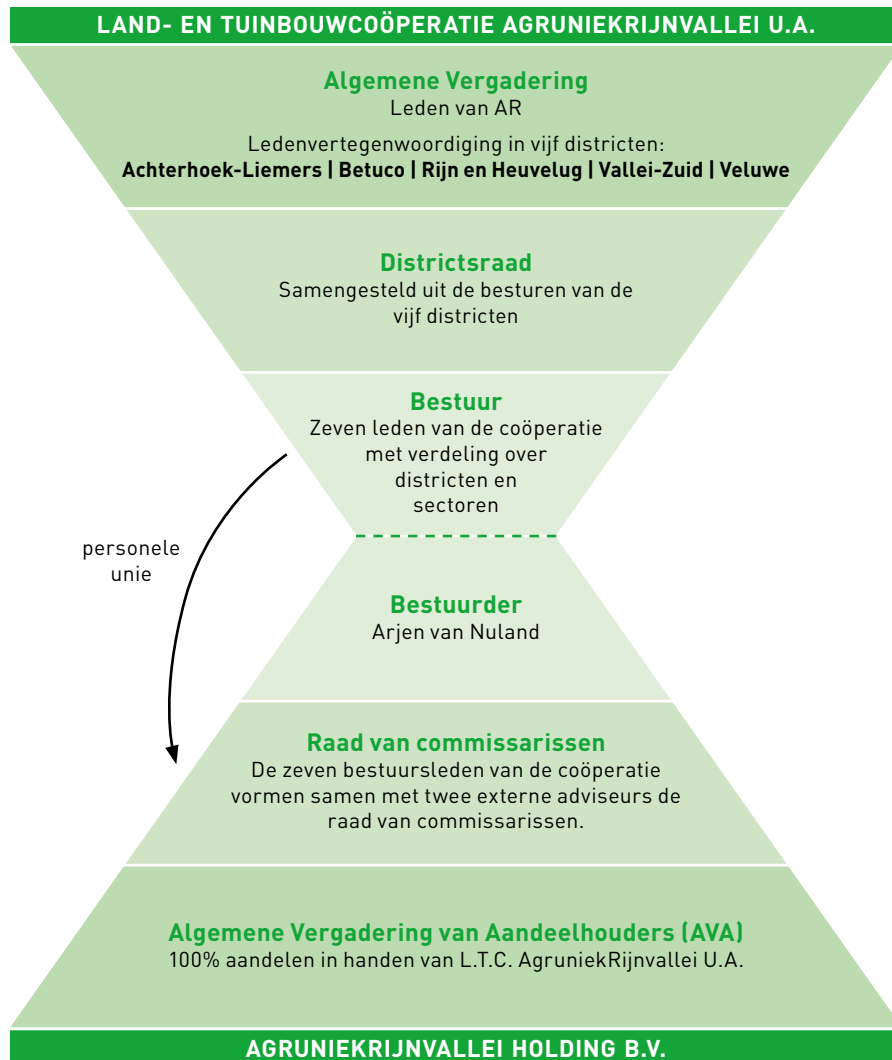
COÖPERATIE CODE

AR volgt de Coöperatie Code. In 2020 is de conformiteit aan de code getoetst en in 2022 zal het coöperatiebestuur wederom bespreken hoe de praktijk van de coöperatie zich verhoudt tot de principes en uitgangspunten van deze code. Op deze manier blijven we goed aansluiting houden bij deze Coöperatie Code.

AR Fonds verbindt boer en burger

Via het AR Fonds draagt AR bij aan het versterken van de verbinding tussen boeren en de samenleving. In de afgelopen twee jaar waren er als gevolg van de coronasituatie weinig initiatieven mogelijk en was het aantal aanvragen beperkt. De inzet is om in 2022 in overleg met de districtsraadsleden meer initiatieven te ondersteunen. AR richt zich dan op initiatieven die laten zien dat voedsel(productie) boer en burger met elkaar verbindt. De contactpersonen en de voorwaarden zijn te vinden op www.argroep.nl/arfonds. De vijf districtsbesturen hebben ieder een budget van € 1.000 per districtsbestuurslid beschikbaar.

Verslag van het bestuur

BESTUURLIJKE ORGANISATIE

De organisatie van AR is ingericht volgens het zogenaamde zandlopermodel, waarbij de coöperatie en de onderneming twee verschillende rechtspersonen zijn. De leden zijn als lid verbonden aan L.T.C. AgruniekRijnvallei U.A. en de bedrijfsactiviteiten zijn ondergebracht in de vennootschap AgruniekRijnvallei Holding B.V. De coöperatie bezit 100% van de aandelen van AgruniekRijnvallei Holding B.V. Het bestuur van coöperatie AR bestaat uit zeven coöperatieleden en vormt een personele unie met de raad van commissarissen die toezicht houdt op het bedrijf.

ALGEMENE VERGADERING

Via de Algemene Vergadering hebben de leden van AR zeggenschap over de coöperatie. De vaststelling van de jaarrekening en andere belangrijke beslissingen zijn dan ook voorbehouden aan de Algemene Vergadering van de coöperatie. Zo besloot de Algemene Vergadering op 13 april 2021 tot de statutenwijziging. Bestuurslid Jacco Wissershof uit Rhenen werd voor een nieuwe zittingsperiode herkozen.

Door de coronasituatie vond de vergadering via een livestream plaats, waarbij leden via hun eigen device konden stemmen. Het was fijn dat de vergadering online kon doorgaan, maar de inzet van het bestuur blijft om de leden tijdens de Algemene Vergadering persoonlijk te ontmoeten. De notulen van de Algemene Vergadering van 13 april 2021 zijn voorlopig goedgekeurd door de notulencommissie bestaande uit Ada Harthoorn uit Lunteren en Gerrit Kraaijevanger uit Wehl.

DISTRICTSRAAD EN DISTRICTEN

De vijf districtsbesturen - Achterhoek-Liemers, Betuco, Rijn en Heuvelrug, Vallei-Zuid en Veluwe - vormen samen de dertigkoppige districtsraad van AR. De districtsraad draagt bij aan het bevorderen van ledenbetrokkenheid en denkt mee over onderwerpen die de coöperatie raken. De districtsraad adviseert het bestuur over bestuurskandidaten en bespreekt belangrijke

bestuursbesluiten. Ook geeft de districtsraad het bestuur instructie hoe te handelen als Algemene Vergadering van Aandeelhouders van AR Holding, bijvoorbeeld als het gaat om de goedkeuring van de jaarrekening. De voorzitter van het bestuur van de coöperatie zit de districtsraadsvergadering voor.

In het verslagjaar kwam de districtsraad viermaal bijeen, waarvan driemaal online. Tijdens de online districtsvergaderingen is de leden gevraagd akkoord te gaan met de wijzigingen binnen de districtsbesturen. Aftredend en herkiesbaar waren Bennie Lendering uit Wehl (Achterhoek-Liemers), Leanne Kooloos-Lagerweij uit De Glind (Vallei-Zuid), Paul Schouten uit Doorwerth (Vallei-Zuid), Klaas Mijnheer uit Rouveen (Veluwe) en Johan Zijderveld uit Zeewolde (Veluwe). Zij zijn voor een tweede zittingstermijn benoemd.

Aftredend en niet-herkiesbaar waren Arnold Dorrestijn uit Tiel (Betuco), Gert-Jan van Weelden uit Hellouw (Betuco), Jan Oskam uit Leusden (Vallei-Zuid), Anton Davelaar uit Kootwijkerbroek (Veluwe) en Jeannet Pater-Van de Langemeen uit Barneveld (Veluwe).

Met instemming van de leden zijn als opvolgers benoemd Harry van Beusichem, fruitteiler in Kapel-Avezaath (Betuco), Henk van Zandwijk, vleesveehouder in Herwijnen (Betuco), Arjan Gerritsen, melkveehouder in De Glind (Vallei-Zuid), Marjan van de Vis, pluimveehoudster in Voorthuizen (Veluwe) en Heimen van Diest, melkveehouder in Biddinghuizen (Veluwe).

Sectorcommissies

De sectorcommissies akkerbouw, fruitteelt, pluimveehouderij, rundveehouderij en varkenshouderij vormen een klankbord voor de directie, zowel op commercieel als op kwaliteitsgebied. Het technisch voorzitterschap is in handen van een bestuurslid van AR dat actief is in een andere sector. Hoewel er in 2021 vooral online overlegd kon worden, kwamen in de diverse commissies goede gesprekken op gang. De informatie-uitwisseling is waardevol, zowel voor de deelnemers als voor de directie van AR.

“Het afgelopen jaar vroeg veel veerkracht van onze leden. Ondanks de krimpende markt heeft AR een mooi financieel resultaat weten te behalen waarvan onze leden en afnemers konden meeprofiteren. Namens het bestuur dank ik u voor het vertrouwen dat u het afgelopen jaar in AR heeft gesteld.”

Menso Tijssen, voorzitter

Samenstelling districtsraad

BETUCO

V.l.n.r.: Harry van Beusichem, Kapel-Avezaath • Hans van Leeuwen, Dreumel • Henk van Zandwijk, Herwijnen
• Sven Wiggelo, Dodewaard (voorzitter) • Corné van Steenis, Wadenhoijen

RIJN EN HEUVELRUG

V.l.n.r.: Peter van Rooijen, Cothen • Cees-Jan Nell, Langbroek (voorzitter)
• Jacco Merkens, Werkhoven

ACHTERHOEK-LIEMERS

V.l.n.r.: Jos Siebes, Laag-Keppel (voorzitter) • Els Hendriksen-Gasseling, Wehl • Bennie Lendering, Wehl • Herman Maalderink, Warnsveld • Mariska Tiessink, Vorden
• Angelo Tiggeloven, Vragender • Bart Holleman, Babberich • Henri van Beek, Doesburg • Bas Bouwmeester, Vorden

VALLEI-ZUID

V.l.n.r.: Arjan Gerritsen, De Glind • Leanna Kooloos-Lagerweij, De Glind • Ria van Ingen-Van Ginkel, De Glind
• Paul Schouten, Doorwerth (voorzitter) • Evert-Jan van Laar, Rhenen

VELUWE

V.l.n.r.: Aart-Jan Nummerdor, Ermelo • Marjan van de Vis, Voorthuizen • Heimen van Diest, Biddinghuizen • Klaas Mijnheer, Rouveen
• Evert Jan Lagerweij, Lunteren • Johan Zijderveld, Zeewolde • Wim van Harten, Stroe • Cor van den Hazel, Putten

Verslag van de directie

Van links naar rechts:
Johan Schuttert (commercieel directeur),
Arjen van Nuland (algemeen directeur)
en Mark Ipema (operationeel directeur)

Stijgende omzet ondanks moeilijke omstandigheden

2021 was in veel opzichten een hectisch jaar. Mondiale thema's zoals corona, de grondstoffenschaarste, logistieke knelpunten en fors stijgende energieprijzen hadden impact op de activiteiten van AR en haar leden. De kostprijs steeg, terwijl de boer dit met de afzet van de producten lang niet altijd kon compenseren. Ondanks deze moeilijke omstandigheden kan AR terugkijken op een uitstekend jaar met een mooie omzetsijging in alle sectoren.

In een krimpende markt voor veevoer heeft AR Voer in vergelijkbare weken een volumestijging van 3% gerealiseerd. De markt herkent en waardeert kwalitatief goed voer tegen de juiste condities. AR Plant liet in de plantaardige sectoren in 2021 een positieve omzetontwikkeling zien en een sterke groei in het klantenbestand. Hoewel er door de grondstoffenschaarste minder vraag naar overslag was, kon ook Rijnzate een omzetsijging realiseren. Ten slotte hebben ook de Welkoopactiviteiten een uitstekend jaar achter de rug. De negen Welkoopwinkels die AR exploiteert hebben een omzetrecord gerealiseerd.

De vier pijlers samen - voer, plant, op- en overslag en winkels - zorgden voor een positief resultaat van € 253.300 na belasting.

DE AGRARISCHE SECTOR IN 2021

De voorlopige cijfers van de Landbouwtelling 2021 laten het volgende beeld zien:

- Het aantal varkens in Nederland kromp in 2021 met 4% naar bijna 11,4 miljoen varkens. De daling van het aantal varkens en varkensbedrijven is mede het gevolg van de stoppersregeling Actieplan Ammoniak Veehouderij en de Subsidieregeling sanering varkenshouderij (SRV).
 - De rundveestapel bleef met 3,8 miljoen dieren nagenoeg gelijk (0,4% krimp). Het aantal melkgeiten steeg in een jaar tijd licht naar 482 duizend, het aantal schapen daalde naar 848 duizend.
 - De omvang van de pluimveestapel nam met 2% af naar bijna 100 miljoen dieren. Deze krimp zit vooral bij de vleeskuikens (-4%). Het aantal leghennen steeg juist iets.
 - Het areaal appels en peren in Nederland nam in 2021 met 2,5% af.
- (Bron: CBS)

STREVEN NAAR DUURZAAMHEID

AR gaat op een verantwoorde manier om met de leefomgeving van mens en dier. Dit doet AR door duurzame keuzes te maken in de gehele bedrijfsvoering. Zo wordt er efficiënt omgegaan met energie en komen de grondstoffen indien mogelijk uit Nederland. Daarnaast geeft AR invulling aan de milieueisen voor de veehouders (stikstof- en fosfaatproblematiek) en aan de eisen voor een circulaire landbouw. Wilt u hier meer over lezen? Kijk dan op pagina 50 en 51.

Risicomanagement

Ondernemen brengt risico's met zich mee. AR heeft de risico's goed in beeld en zorgt ervoor dat deze risico's beperkt en beheerst worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in strategische, operationele, financiële en compliance-risico's. Hoe AR omgaat met deze risico's leest u op pagina 52 tot en met 55.

Leden profiteren mee van scherp zakendoen

Doordat de vier pijlers van AR - voer, plant, op- en overslag en winkels - een uitstekend eerste half jaar achter de rug hadden, was het mogelijk om voortijdig kortingen uit te keren. Vanaf eind augustus 2021 kon AR een Extra AR voordeel van € 0,75 per 100 kg AR-mengvoeders inzetten, doorlopend tot in januari 2022. De afnemers van gewasbeschermingsmiddelen profiteerden eveneens en ontvingen in augustus 2021 een korting van 2% over de tot dat moment afgenomen gewasbeschermingsmiddelen. Aan het einde van het jaar is besloten om nog een prijsreductie te doen van 1% op gewasbeschermingsmiddelen en € 2,00 op de afgenomen mengvoeders. De kortingen passen binnen de strategie om leden/afnemers direct mee te laten profiteren van positieve ontwikkelingen binnen de coöperatie.

MARKTONTWIKKELINGEN

De gehele agrarische sector werd in 2021 geconfronteerd met uitzonderlijke omstandigheden. Net als in 2020 heerste mondiaal corona. Daarnaast was er als gevolg van schaarste en een moeizame logistiek sprake van uitzonderlijke prijsstijgingen van grondstoffen en energie.

- Steeds vaker kozen **agrarische ondernemers** voor deelname aan vraaggestuurde ketens. Deze kunnen meer afzet zekerheid geven en tot een beter rendement voor de hele keten leiden. AR heeft op deze ontwikkeling geanticipeerd met passende voersamenstellingen en een efficiënte inzet van de productielocaties.
- De **grondstoffenmarkt** werd gekenmerkt door onbalans. Instabiliteit op de wereldmarkt leidde tot hoge prijzen en een moeizame logistiek. Dit had een sterke stijging van de kostprijs van veevoeders tot gevolg. Tegelijkertijd vroeg het veel van de medewerkers bij AR: van inkopers tot nutritionisten en van productiemedewerkers tot voorlichters.
- De **energieprijzen** stegen sterk in de tweede helft van 2021. Dit zorgde voor hogere productiekosten van voer (en daarmee een hogere voerprijs), een sterke stijging van de kunstmestprijzen en hogere energiekosten op de boerenbedrijven.
- De **hogere kostprijs** van voer en productie kan door de boer lang niet altijd vertaald worden naar hogere afzetprijzen. Met name de varkenshouderij werd langdurig geconfronteerd met lage prijzen.
- **Vogelgriep** (AI) werd steeds bedreigender. In het voorjaar en het najaar van 2021 werden veel besmettingen geconstateerd, waarvan een groot aantal in de vrije natuur. Dit leidde tot recordaantallen besmettingen op pluimveebedrijven. De roep om een vogelgriepvaccin werd steeds luider.
- Na enkele zonnige en droge jaren was het **teeltjaar 2021** een stuk natter. In de plantaardige sectoren zorgde dat voor een hogere schimmeldruk en het drukte de opbrengsten.
- De **fruitteeltsector** kijkt over het algemeen terug op een rendabel 2021. Corona zette aan tot een gezondere levensstijl en de fruitafzet kreeg een positieve impuls. Verder zorgden de grillige weersomstandigheden voor een lagere productie op EU-niveau, hetgeen de prijsvorming ten goede kwam.
- Door de moeizame mondiale grondstoffenlogistiek was de behoefte aan **op- en overslag** minder dan in voorgaande jaren. Desondanks heeft Rijnzate een omzetstijging gerealiseerd en via investeringen gewerkt aan een goede uitgangspositie voor de toekomst.
- De negen **Welkoopwinkels** van AR hebben een uitstekend jaar achter de rug met een recordomzet. Corona zorgde weliswaar voor lastige werkomstandigheden, maar zorgde er ook voor dat consumenten meer uitgaven aan tuin en dier.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerken op deelterreinen, op basis van wederzijds voordeel. Dat kenmerkt de strategie van AR. AR werkt samen met bedrijven die passen bij de cultuur en ambitie van AR. Samen wordt ingezet op het vergroten van de inkoopkracht, het verbreden van kennis en het benutten van efficiency- en kwaliteitsvoordelen. De AR-kernwaarden betrokken, eerlijk, gedreven en samen zijn daarbij de leidraad.

- **Productie-uitwisseling voeders.** AR hecht veel waarde aan een goede relatie met regionale coöperaties. Zowel in het biologische als in het reguliere segment kent AR diverse partners. De productie van rundveevoeders voor CZAV en Vitelia is een voorbeeld van een uitstekende samenwerking. Met De Valk Wekerom wordt binnen **Bio-NL** samengewerkt aan de productie van biologische voeders.
- Voor AR Plant en CAF was het samenwerkingsverband **CropSolutions** opnieuw een succes. Binnen CropSolutions brengen negen partners het rendement van onder andere fruittelers, akkerbouwers en boomkwekers op een hoger niveau. Ook het gezamenlijk scherp inkopen van gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, zaaizaden (maiszaad) en groeiverbeteraars is een belangrijk aspect. Binnen CropSolutions wordt gezamenlijk kennis ontwikkeld en gewerkt aan innovatie binnen de verschillende plantaardige sectoren.
- Op het gebied van **akkerbouw en fruitteelt** bestaat er een jarenlange goede relatie tussen AR en CZAV.

- De samenwerking met mengvoerbedrijven binnen **Nevedi**, de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie, levert een meerwaarde voor de leden en voor AR. Nevedi behartigt de belangen richting ketenpartners en relevante stakeholders zoals overheden en maatschappelijke organisaties. In de varkenshouderij vertegenwoordigt Nevedi de varkensvoerproducerende bedrijven bij Coalitie Vitale Varkenshouderij. Verder speelt Nevedi een belangrijke rol in de cao-onderhandelingen met de sociale partners.
- AR onderkent het grote belang van mestverwerking en neemt daarom deel aan het **MestInvesteringsFonds** (MIF). Het doel van het fonds is het ondersteunen dan wel mogelijk maken van financiering voor kansrijke initiatieven voor mestverwerking. Het fonds participeert niet zelf maar voorziet in achtergesteld vermogen zodat financiering mogelijk wordt. Inmiddels zijn verschillende initiatieven van individuele ondernemers of groepen van ondernemers vanuit het MIF ondersteund.
- AR heeft negen Welkoopwinkels in eigen beheer. Daarnaast verhuurt AR in Didam een winkel aan een franchisenemer van de Welkoopformule. Binnen de winkelactiviteiten hebben we korte lijnen met franchisegever **Welkoop Retail**. Zo kunnen we in samenspraak mede invulling geven aan de Welkoopformule. AR is lid van de ABFAR (de vereniging van franchisenemers van Welkoop Retail).
- Op het gebied van veevoedkundige kennisontwikkeling is de samenwerking met **Schothorst Feed Research** erg waardevol voor AR. Het onderzoeksinstituut levert kennis op het gebied van diervoeding voor de moderne pluimvee-, rundvee- en varkenshouderij. De Schothorst levert ook belangrijke kennis voor de stikstofdiscussie binnen de melkveehouderij. Er is veel aandacht voor innovatief onderzoek met betrekking tot de voederwaardering van grondstoffen en circulariteit.

- Via CAF (Centrale Adviesdienst Fruitteelt) bezit AR een derde van de aandelen van **Proefbedrijf Randwijk**. Dit proefbedrijf exploiteert Proeftuin Randwijk, een kenniscentrum voor onafhankelijk praktijkonderzoek. Innovatie en kennisontwikkeling voor de Nederlandse fruitteelt zijn de belangrijkste redenen voor deze deelname. Door de deelname aan **FRUITVOORUIT.NL** en het participeren in de **Fruit Tech Campus** in Geldermalsen, spelen CAF en AR Plant een belangrijke rol in de ontwikkeling van de fruitsector in Midden-Nederland.
- Binnen **SecureFeed** werkt AR samen met andere voerleveranciers aan de borging van veilige grondstoffen en een gegarandeerde voederwaarde. Dit is een actieve deelname waarbij de afdeling kwaliteitszorg van AR nauw betrokken is. Hoge eisen aan voedselveiligheid en transparante samenstellingen zijn belangrijke thema's.
- Via deelname aan **VoederWaarde.nl** streeft AR samen met boerenorganisaties en mengvoederbedrijven naar volledige openheid over de grondstofsamenstelling van voeders en een eenduidige berekening van de voederwaarde via een erkend en onafhankelijk systeem.
- Samen met collega-mengvoerproducenten realiseert AR als partner binnen **Coöperatief Varen** voordeel door het inzetten van een gezamenlijke huurvloot van binnenvaartschepen voor mengvoergrondstoffen. Kostenvoordeel, transparantie, vervoerszekerheid en kwaliteit zijn belangrijke redenen om hieraan deel te nemen.

*“AR is een sterke
coöperatie die dicht
bij de leden staat.
Dat wordt herkend
en gewaardeerd.
Hierdoor waren we
ook in 2021 in staat
om in een krimpende
markt te groeien.”*

Arjen van Nuland,
algemeen directeur

Voer

*Anticiperen op een
dynamische markt*

DE KERN

Voor de veehouderij was 2021 een jaar waarin de coronacrisis, het al dan niet deelnemen aan een vraaggestuurde keten en de hoge grondstoffenprijzen een grote rol speelden. Om onze afnemers bij deze uitdagingen te ondersteunen heeft AR ingezet op slim inkopen, efficiënt produceren en het bieden van bedrijfsspecifieke voer- en managementadviezen.

Veel agrarische ondernemers hadden in 2021 te maken met stijgende kosten (voer, energie en kunstmest), terwijl de opbrengstprijzen niet voldoende meestegen. In tijden van hoge kosten en politieke onzekerheid is toekomstbestendig ondernemen een uitdaging, maar ook essentieel om resultaat te boeken.

Om die reden kozen veehouders steeds vaker voor deelname aan een vraaggestuurde keten. AR heeft op deze ontwikkeling geanticipeerd en wist zo in alle diersectoren omzetstijging te realiseren.

De voerfilosofie 'Zuiver Voer' van AR hield ook in 2021 stand en past naadloos bij de behoefte vanuit de vraaggestuurde ketens. Transparante voersamenstellingen met zuivere grondstoffen die ieder op een optimale manier bewerkt worden, vertalen zich naar mooie technische resultaten. Daarnaast heeft AR geïnvesteerd in de verfijning van het productieproces en was er veel aandacht voor de inkoop en opslag van grondstoffen.

Doordat AR veel nieuwe klanten mocht verwelkomen is in de pluimvee-, varkens- en rundveevoeders een plus gerealiseerd. Door de hoge grondstoffenprijzen was er in de enkelvoudige voeders een bescheiden min te zien.

GEREALISEERD

- Positieve klantenbalans en omzetgroei gerealiseerd.
- Strategische inkoop en het goed op voorraad kunnen houden van de essentiële grondstoffen.
- Assortimenten verder aangepast aan de behoeften vanuit de markt.
- Kennisbijeenkomsten succesvol online én fysiek georganiseerd.
- Productieproces geoptimaliseerd.
- Ondanks de beperkingen dicht bij onze afnemers blijven staan.
- ARwebshop.nl geïntroduceerd.

2021

Uitdagend jaar dat veel veerkracht vroeg van de veehouders.

2022

Met voerproductie, samenstelling en adviezen inspelen op vraaggestuurde ketens.

!

10 JAAR AR

In 10 jaar AR bleek het op de markt brengen van de Zuiver Voer-filosofie een gouden zet. Eerlijke, zuivere grondstoffen die ieder op hun eigen manier bewerkt worden in combinatie met een transparante samenstelling van het voer sprak de veehouders aan en bewees zich door de goede resultaten in de stal.

Pluimveebedrijf Verbeek

Het bedrijf van Cor en Tineke ligt in Lienden en bestaat uit 30.000 1-ster Beter Leven-hennen en 17.500 2-sterren Freiland-hennen die samen een ruimte van 8 hectare tot hun beschikking hebben. Daarnaast hebben ze een verkoopautomaat aan de weg met aardappels, uien, eieren en een lokale advocaat. Hun zoon Albert is eerstejaars op de HAS.

10 jaar AR:

"Ik vind dat AR geweldig aan de weg getimmerd heeft. Aan hun concept met de vier pijlers hebben ze veel klanten overgehouden. En het is een plezierige onderneming, ik ken hun mensen al jaren."

i

"AR is zich altijd aan het ontwikkelen, daar moet je kundig voor zijn. Ik denk dat het een heel gezonde coöperatie is."

Cor Verbeek

Pluimveehouderij

Vraaggestuurde productie biedt kansen voor zowel leg- als vleespluimvee

DE KERN

Het verloop van de coronasituatie had veel invloed op de markt. Tijdens de lockdowns werden er meer eieren in de supermarkt verkocht (met name 1 ster- en biologische eieren) en buiten de lockdowns steeg de vraag vanuit de horeca (veelal eieren zonder concept).

Daarnaast speelde de vogelgriep in 2021 een grote rol. De lange ophokplicht had een negatieve invloed op de markt voor Freiland-eieren. Veel consumenten maakten de switch naar scharrel- of biologische eieren. Duitse supermarkten hebben de vraag naar Freiland ingevuld met eieren uit andere landen. Wat betreft biologische eieren is de zelfvoorzieningsgraad van de Duitse markt gestegen. Alle Nederlandse supermarkten hebben er in 2021 voor gekozen om voor het pluimveevlees om te schakelen naar vleeskuikens met minimaal 1 ster van het Beter Leven Keurmerk. De omschakeling vindt de komende jaren plaats. De vraag naar biologische vleeskuikens, gehouden in Nederland, is toegenomen. Dit biedt kansen voor Nederlandse biologische vleeskuikenhouders.

Wanneer opbrengsten onder druk staan, is het nog belangrijker om technisch een goede basis te hebben. Daarom heeft het pluimveeteam van AR de €i-plus aanpak nog actiever ingezet. Dit is een totaalaanpak waarbij voeding, management en analyse worden gecombineerd. De Structomix van AR heeft zich in 2021 opnieuw bewezen als een voor dat binnen de verschillende concepten zowel financieel als technisch topprestaties neerzet. In 2021 heeft AR nieuwe relaties mogen verwelkomen en heeft zo de omzetdoelstelling ruim gehaald. Kennis, technisch resultaat en een goede relatie hebben pluimveehouders over de streep getrokken om voor AR te kiezen.

GEREALISEERD

- Omzetgroei gerealiseerd in een gelijkblijvende markt.
- In de complexe veranderende markt de klanten van rake adviezen voorzien.
- Actieve inzet bedrijfsbrede €i-plus aanpak.
- Drie online kennisbijeenkomsten georganiseerd over nieuwe biologische wet- en regelgeving.

2021

In een complexe markt gegroeid in omzet en klantenbestand.

2022

Ontwikkeling vraaggestuurde markt biedt kansen voor de Nederlandse pluimveehouder. Inzet van nieuwe dierlijk eiwitbron voor beter technisch en financieel resultaat.

!

10 JAAR AR

Een grote verandering in de afgelopen tien jaar was de omschakeling naar het houden van hennen met een onbehandelde snavel. Dit is een voorbeeld van strengere regelgeving die leidt tot hogere risico's voor de pluimveehouder, zonder hogere opbrengsten. AR is hier proactief op ingesprongen en heeft het productieproces en de advisering aangepast zodat ook hennen met een hele snavel topprestaties kunnen leveren.

Technisch resultaat *bepalend voor het saldo*

DE KERN

In de rundveehouderij kenmerkte het jaar zich door hoge voerprijzen en relatief hoge opbrengstprijzen. De melkprijzen stegen gedurende het jaar en de vleesprijzen binnen een concept waren het hele jaar redelijk tot goed. Dit was ook hard nodig om tegen de gestegen kosten op te kunnen boksen. Daarnaast bracht de wet- en regelgeving ook in 2021 veel onzekerheid met zich mee.

De ontwikkeling van concepten zette door. Naast biologisch en weidemelk werden concepten als On the way to PlanetProof, het AH-concept, 1 ster-melk en voor de vleesveehouders Bief Select steeds belangrijker. Deze concepten brengen extra eisen met zich mee voor de veehouders en voor het voer. Daar tegenover staat dat deelname financieel vaak wel aantrekkelijk is.

In 2021 heeft AR in de rundveesector veel nieuwe klanten mogen verwelkomen. Dit vertaalde zich naar een mooie omzetontwikkeling. De kennis en kunde die de specialisten van AR in huis hebben wordt gewaardeerd. Zo was de benutting van het eigen ruwvoer opnieuw een belangrijk thema in de advisering. Gezond hARd melken met Zuiver Voer was ook in 2021 het uitgangspunt voor een goede melkproductie.

Corona speelde ook in 2021 een grote rol. Bedrijfsbezoeken waren niet altijd mogelijk en ook het organiseren van kennisbijeenkomsten was een uitdaging. Door goede afspraken te maken en wanneer het fysiek niet mogelijk was, online bijeenkomsten te houden, kon AR de rundveehouders toch goed bereiken.

Rundveehouderij

Melkveehouderij

De melkveehouders kijken terug op een jaar met stijgende melkprijzen. De (krachtvoer)kosten stegen echter ook. Hierdoor bleef het een uitdaging om voldoende geld te verdienen. Het groeiende weer zorgde voor meer ruwvoer dan in de afgelopen jaren. De kwaliteit van het kuilgras viel echter vaak tegen, waardoor er bijgestuurd moest worden in de rantsoenen. De concepten winnen ook binnen de melkveehouderij steeds meer terrein. Dit vraagt veel van de ondernemers en het voer, maar het betaalt zich terug in een hogere opbrengstprijs.

Geitenhouderij

De zuivelmarkt voor geiten was neutraal tot positief gestemd wat leidde tot een goede melkprijs. De Nederlandse melkfabrieken verwerken alleen nog VLOG-melk. Omdat er geen nieuwe vergunningen werden afgegeven, waren er weinig starters in de geitenhouderij. De focus bij de geitenhouders ligt op een goede productie.

Vleesveehouderij

Door de gestegen voerkosten had de vleesveesector het zwaar. Binnen een concept was het mogelijk om de kosten te betalen. Er was slechts beperkt sprake van nieuwbouw en uitbreiding. Veel hing af van het te behalen saldo. In de rosésector werden in toenemende mate kalveren gehouden in contract- of garantieconstructies.

GEREALISEERD

- Veel nieuwe klanten mogen verwelkomen.
- Actief en actueel in de regio, onder andere via demo's en maandthema's.
- Benutting van het eigen ruwvoer centraal gesteld door onder andere aandacht te besteden aan zomerstalvoeren en inkuiltechniek.

2021

Jaar met grote prijsstijgingen waarbij technische resultaten het saldo bepaalden.

2022

Gezond hARd melken blijft het uitgangspunt. Kennis en efficiëntie staan hierbij centraal.

!

10 JAAR AR

Voor rundvee kenmerkte de afgelopen tien jaar zich door de groei in concepten: zowel het aantal concepten als het volume binnen de concepten is sterk gestegen. Verder was 2015 voor de melkveeouders een cruciaal jaar door de afschaffing van het melkquotum en de introductie van de fosfaatrechten. Dit veroorzaakte een verschuiving van saldo per liter naar saldo per koe. Het gevolg is een productiestijging bij de koeien. Dit vroeg om een ander ruwvoer- en rantsoenmanagement.

Varkenshouderij

Duurzaamheid en dierenwelzijn - naast saldo - steeds belangrijker voor continuïteit

DE KERN

2021 was voor de varkenshouders een zeer lastig jaar. De biggen- en vleesvarkensprijzen daalden enorm en de voerprijzen stegen fors. Hoopgevend waren de ontwikkelingen binnen de vraaggestuurde ketens. Hierbinnen werd de bereidheid steeds groter om minimaal een kostendekkende opbrengstprijs te betalen.

De belangrijkste oorzaken van de prijsdalingen waren de Afrikaanse Varkenspest (AVP) en corona. Hierdoor viel een groot deel van de export richting Azië weg. In combinatie met de hoge voerprijzen leidde dit tot historisch lage voerwinsten. AVP blijft een grote dreiging. Dit virus waart nog steeds rond onder wilde zwijnen in Duitsland en is moeilijk onder controle te krijgen. Daarnaast hadden de slachthuizen het moeilijk doordat veel medewerkers vanwege corona in quarantaine moesten. Hierdoor was het aanbod vleesvarkens groter dan de slachtcapaciteit.

In de Noordwest-Europese markt werden duurzaamheid en dierenwelzijn steeds belangrijkere thema's. In Nederland zien we dit terug in de vraaggestuurde ketens. AR was in 2021 een belangrijke en proactieve partner binnen deze ketens. Een eerlijke, ruim kostendekkende prijs was en is een belangrijk punt om de toekomst van de sector te waarborgen.

In 2021 heeft AR veel nieuwe afnemers in de varkenshouderij mogen verwelkomen. Zij geven aan de kennis en kunde van de buitendienst zeer te waarderen. Kennis is immers, naast het leveren van voer, essentieel voor een goed rendement en daarmee voor de continuïteit van de bedrijven. AR heeft geïnvesteerd in kennis en het assortiment verder verbeterd. Ook is er meer mengvoer verkocht doordat enkelvoudige granen niet beschikbaar of te duur waren.

GEREALISEERD

- Marktaandeel behoorlijk vergroot door te groeien in een krimpende markt.
- Binnen de vraaggestuurde ketens opgetreden als gesprekspartner met meerwaarde.

2021

Produceren voor de wereldmarkt werd steeds uitdagender waarbij het varieerde van 'skyhigh'-prijzen bij tekorten tot het niet eens ophalen van de varkens bij overaanbod.

2022

De steeds specifiekere eisen van vraaggestuurde ketens benutten als een kans om vooruit te komen.

!

10 JAAR AR

De belangrijkste vraag die varkenshouders in de afgelopen tien jaar moesten beantwoorden was: ga ik voor een concept produceren of blijft mijn bedrijf gangbaar? Mede om die reden heeft AR veel geïnvesteerd in kennis en kunde om dát te produceren wat de markt vraagt. Schouder aan schouder werken we samen met de varkenshouder in een sector waar we trots op zijn.

A man with a shaved head, wearing a black shirt and a bright yellow high-visibility vest, is sitting on the floor of a barn. He is surrounded by several piglets. One piglet is in the foreground, its head and large ear in focus. Another piglet is to the right, also in focus. The man is looking directly at the camera with a slight smile. The background shows a brick wall on the left and a metal wall on the right.

“We hebben een goede samenwerking met AR. De kennis van hun buitendienst-mensen gebruiken wij op ons bedrijf. Dat verloopt prettig en goed.”

Wim Veldhuizen

Fokbedrijf Veldhuizen

Met zijn vrouw, zoon van 21 en een aantal medewerkers runt Wim Veldhuizen (49) een fokbedrijf in Woudenberg met 825 fokzeugen met bijbehorende opfokzeugen. Hiermee produceert hij Topigs 20 en TN70 in samenwerking met Topigs Norsvin. De biggen worden opgefokt en de allerbeste als fokzeugen verkocht. Daarnaast houden ze vleesvarkens volgens het Beter Leven-concept.

10 JAAR AR:

“De fusie tussen Agruniek en Rijnvallei zorgde voor de varkenshouderij voor meer kennis en specialisatie. Daarnaast doet AR het goed in de markt.”

i

Biologisch

Vraag naar biologische producten stijgt

DE KERN

De biologische sector groeide ook in 2021 gestaag door met een stijgende vraag naar biologische producten in Nederland. In alle veehouderijsectoren was er ruimte voor nieuwe biologische ondernemers. Zij konden hun producten tegen een goede prijs afzetten. De marktomstandigheden waren voor alle producten goed.

Vanwege de coronasituatie werden de boerderijwinkels goed bezocht. Tegelijkertijd was er een lastige en onvoorspelbare grondstoffenmarkt en was er de onzekerheid van de vogelgriep. Daarnaast moesten de ondernemers zich voorbereiden op de nieuwe biologische wetgeving die per 1 januari 2022 is ingegaan.

Ook AR Biologisch heeft zich voorbereid op de nieuwe biologische wetgeving. Zo is het assortiment biologische legpluimveevoeders vernieuwd en is de receptuur van de biologische varkensvoerders aangepast. Gedurende het jaar zijn er webinars gehouden om op een laagdrempelige manier, samen met de pluimveehouders, te anticiperen op de gevolgen van de nieuwe wetgeving. AR Biologisch heeft ook in 2021 laten zien dat ze een serieuze partner in het veld is met voldoende omvang voor een scherpe prijs-kwaliteitverhouding. Klanten spraken hun waardering uit over het kennisniveau van de specialisten en over het feit dat AR Biologisch dicht bij de boer staat. Dit vertaalde zich naar een mooie groei in omzet.

GEREALISEERD

- Flinke groei in de afzet van biologisch voer.
- Assortiment biologische legpluimveevoeders vernieuwd en aangepast aan de nieuwe wetgeving voor 2022.
- Unevo-melkpoeders verder ontwikkeld en onder de aandacht gebracht.

2021

Ondanks de beperkingen van corona een mooi resultaat bereikt.

2022

Verdere groei van de biologische sector. Kansen benutten van dierlijk eiwit in het voer. Inzet van nieuwe voerprogramma's met 100% biologische grondstoffen.

!

10 JAAR AR

Vrij snel nadat AR van start ging is de biologische tak in een aparte bv ondergebracht, AR Biologisch, met een eigen manager en specialistenteam. Dit heeft sterk bijgedragen aan de positionering en het succes van AR Biologisch.

Coproducten

Grondstoffenmarkt van grote invloed op in- en verkoop enkelvoudige producten

DE KERN

In 2021 kenmerkte de markt voor AR Coproducten zich door zeer sterk stijgende grondstoffenprijzen. Hierdoor nam de vraag naar enkelvoudige producten af. Er waren in 2021 nagenoeg geen voeder-aardappelen. Er was veel vraag naar andere natte bijproducten zoals bierbostel en aardappelsnippers.

Voor AR Coproducten was Maxammon grain ook in 2021 een succesvol product dat een stijging in verkoop heeft laten zien. Maxammon grain was met de hoge eiwitprijzen een goede aanvulling op het rundveerantsoen. Daarnaast heeft AR Coproducten samen met AR Voer veel korrelmais kunnen inkopen voor de productie van CCM. Deze kwam zowel uit Nederland als uit Duitsland. Een deel van de ingenomen CCM is rechtstreeks verhandeld aan derden.

GEREALISEERD

- Drie volle CCM-kuiten in Doetinchem.
- Groei van afzet Maxammon grain Gerst.

2021

Onvoorspelbare grondstoffenmarkt was van grote invloed op de verkoop van enkelvoudige producten.

2022

Kansen benutten in samenwerking en kringlooplandbouw.

!

10 JAAR AR

In 10 jaar AR werd het voor AR Coproducten steeds belangrijker om in te spelen op de vragen vanuit de markt. Dit deed AR Coproducten door samen met de voorlichters op de boer op zoek te gaan naar 'nieuwe' producten en zo nodig deze zelf te ontwikkelen voor de afnemers.

Stal Johan Laseur

Johan Laseur (57) runt zijn gelijknamige stal samen met zijn vrouw en hun kinderen Mitch en Megan. Hun gerenommeerde training-, handel- en pensionstal is gelegen in Soest en telt 75 pensionpaarden, 30-35 handel- en trainingspaarden, twee overdekte rijhallen, meerdere paddocks en diverse andere faciliteiten op een terrein van 3,5 hectare. Mitch en Megan draaien mee in de top van de paardensport en willen het bedrijf later overnemen.

10 JAAR AR:

"AR is een betrouwbaar bedrijf, heel klantgericht en ze staan er altijd voor open als je als bedrijf wilt veranderen. Voor ons is de kwaliteit van de brok het allerbelangrijkste, onze paarden doen het hier heel goed op."

i

"Ik ben zeer tevreden over het product en de klantgerichtheid. Er zijn meerdere kapers op de kust maar ik zou niet snel veranderen van leverancier."

Johan Laseur

Paardenhouderij

Ruwvoer als basis van het rantsoen

DE KERN

In 2021 had de coronasituatie opnieuw veel invloed op de paardenbedrijven en hun activiteiten. Maneges moesten de lessen verder spreiden over de dag met veelal minder paarden. Dit vroeg om aanpassingen in het ondernemerschap. De pensionstallen konden hun activiteiten relatief gelijkmatig voortzetten.

Rond de zomer waren concoursen met publiek tijdelijk toegestaan. De handel liep in 2021 goed door; er was voornamelijk veel vraag naar recreatieve paarden. Veilingen werden zowel fysiek als online gehouden. Ook de paardenhouders ondervonden de gevolgen van de hogere kosten, onder andere door de hoge grondstoffenprijzen.

Voermeesters B.V. heeft de paardenhouders ondersteund bij het voermanagement, zowel door het geven van voeradvies als door het aanbieden van een ruwvoeranalyse. Doordat er meer aandacht was voor het voeren van ruwvoer én doordat er niet gehamsterd werd (door retailers en consumenten), zoals in 2020, was er sprake van een lichte omzetzaling. Desondanks kijkt Voermeesters B.V. positief terug op 2021. Door te werken met drie paardenvoermerken én door service voorop te zetten kon ieder type paardenhouder naar tevredenheid bediend worden. Bovendien stegen de afzet en het aantal klanten van de webshop Paardenvoer.nl.

GEREALISEERD

- Webshop Paardenvoer.nl geoptimaliseerd.
- Succesvolle dealerbijeenkomst gehouden.
- Optimalisatie van de voersamenstellingen.
- Voermeesters Ruwvoeranalyse in de markt gezet.
- Na de personele wisselingen in 2020 de organisatie in 2021 weer op sterkte gebracht.
- Subli Smikkels vernieuwd.

2021

Door de coronasituatie waren er doorlopend aanpassingen in de markt. De grondstoffenmarkt zorgde voor spanning.

2022

Omnichannel-strategie verder uitbouwen. Online en offline bouwen aan naamsbekendheid en afzetverhoging.

!

10 JAAR AR

De belangrijkste ontwikkeling op het vlak van paardenvoer was de integratie van Masters en Subli in Voermeesters B.V. én de ontwikkeling van het paardenvoermerk Voermeesters. Dit maakte het mogelijk om met drie merken de markt te bewerken. Deze drie merken worden rechtstreeks, via een uitgebreid dealernetwerk en retail in de markt gezet. Sinds 2019 worden de merken ook via Paardenvoer.nl verkocht.

Bedrijfsontwikkeling

Integrale aanpak voor complexe ondernemings- vraagstukken

DE KERN

In 2021 is de regelgeving complexer geworden. Vooral met betrekking tot de stikstofregelgeving was er veel onduidelijkheid en onzekerheid. Daarnaast werd het rendement van veehouderijen in toenemende mate bepaald door marktconcepten.

Door gerechtelijke uitspraken met betrekking tot stikstof is het verkrijgen of in bezit houden van een toegestane stikstofbelasting onzeker geworden. Die juridische onzekerheid speelde een rol bij elke bedrijfswijziging en dus ook bij de advisering. Er was veel behoefte aan ondersteuning bij het huidige mestbeleid en adviezen ten aanzien van het toekomstige mestbeleid. Veehouders wisten ook in 2021 de adviseurs van AR Bedrijfsontwikkeling te vinden. De adviseurs hebben de ondernemers ondersteund met specifieke kennis en praktische oplossingen. Hierbij is continu ingespeeld op de actualiteiten in de markt en regelgeving. AR Bedrijfsontwikkeling heeft hiermee een lichte omzetstijging weten te realiseren.

GEREALISEERD

- Mestadministratie verzorgd voor steeds meer veehouders met in 2021 een forse groei van het aantal paardenhouders.
- Veel bedrijven geadviseerd inzake stikstof en legalisatie PAS-melders.
- Meegedacht in integrale oplossingen en verdienmodellen.

2021

Juridisch getouwtrek over stikstof heeft geleid tot meer onzekerheid voor veehouders.

2022

Omzetten van nieuw beleid (mest/derogatie, stikstof, broeikasgassen en GLB-beleid) naar praktische adviezen.

!

10 JAAR AR

De belangrijkste ontwikkeling waar AR Bedrijfsontwikkeling in de afgelopen tien jaar mee te maken had, was de ontwikkeling van de stikstofregelgeving. De stikstofregels zijn echter nog niet vastgesteld. Om de veehouders te ondersteunen bij de mest- en mineralenboekhouding heeft AR Bedrijfsontwikkeling het pakket AR Mineralen Inzicht ontwikkeld. Het aantal veehouders dat gebruikmaakt van deze dienst stijgt jaarlijks.

A photograph of two men in a large dairy barn. One man is sitting on a metal railing, and the other is standing next to him. In the background, many cows are visible in their stalls. The barn has a high, arched metal roof.

Melkveebedrijf Van Rooijen

Simon van Rooijen (28) en zijn ouders runnen een melkveebedrijf met 180 koeien en 93 hectare grond in Tricht. Voor de ontwikkeling van hun bedrijf is het belangrijk dat ze een partner hebben die hen daarin ondersteunt. “AR is bekend met elke nieuwe stap. Dat is het voordeel van een grote coöperatie: ze zijn van meerdere markten thuis. Ze hebben veel kennis en kunde in huis en zijn altijd aan het vernieuwen.”

10 JAAR AR:

“Ze vormen een stuk zekerheid binnen het bedrijf, je weet wat je aan hen hebt. We kunnen erop rekenen dat er altijd voer is.”

i

“Wat ik mooi vind aan AR is het persoonlijke contact. Je bent geen nummer, ondanks dat het een groot bedrijf is.”

Simon van Rooijen

Operationele activiteiten

Productie

2021 stond grotendeels in het teken van het in de benen houden van de organisatie tijdens de coronapandemie. Het verkleinen van het besmettingsrisico en het beperken van de contacten met derden waren belangrijke uitgangspunten van het risicomanagement. Hierbij hebben we geen concessies gedaan op de noodzakelijke werkzaamheden die door derden uitgevoerd moesten worden.

In 2021 groeide de voerafzet. Zonder direct te investeren in uitbreiding van de productiecapaciteit hebben we aan de groeiende vraag naar voer kunnen voldoen. Tijdens de drukste weken van het jaar bleek de restcapaciteit wel klein te zijn.

LOCATIE WAGENINGEN

De productie in Wageningen verliep goed in 2021 met een goede bezetting. Het nodige onderhoud is uitgevoerd en het asfalt van het terrein is in zijn geheel vervangen.

LOCATIE BARNEVELD

In Barneveld is de opzakininstallatie vervangen. De nieuwe volledig geautomatiseerde lijn zorgt voor een grote verbetering van de arbo-omstandigheden. In 2021 liep ook het procesautomatiseringsproject door waarin gefaseerd alle veldcomponenten vervangen worden. Met een goede planning was het mogelijk om dit project door te laten lopen zonder de productie te beperken. Daarnaast zijn er afzonderlijke innamepunten voor biologische-, VLOG-waardige en gangbare grondstoffen gerealiseerd. Hiermee voldoen we aan de eisen voor met name biologische grondstoffen. Een bijkomend voordeel is dat we ook onbewerkte sojaproducten kunnen innemen waardoor we inkoopvoordeel kunnen behalen. Het aantal doseerpunten voor vloeistoffen is uitgebreid met twee nieuwe toevoerpunten. Dit biedt meer mogelijkheden om de optimale voersamenstelling te realiseren.

LOCATIE DIDAM

De productie in Didam is goed verlopen in 2021. Het gewenste productievolume hebben we gehaald en ondanks de impact van corona is er een goede invulling gegeven aan het productieplan. Bij de inname van granen zijn meer controles uitgevoerd op het vochtgehalte, zodat bij te grote afwijkingen een vracht geweigerd kon worden.

LOCATIE LIENDEN

In de fabriek in Lienden is de sprayinstallatie voor lijnzaadolie en vetten opgeleverd. Door het toepassen van de optimale sprayhoeveelheid is de slijtvastheid verbeterd en kunnen de voordelen van met name de lijnzaadolie optimaal benut worden. Ook is (en wordt) een nieuwe perstechnologie getest. Het lijkt erop dat we hiermee het energieverbruik van het proces kunnen verminderen waarbij de kwaliteit hetzelfde blijft. In de loop van 2022 verwachten we vast te kunnen stellen of deze technologie voor AR rendeert. Verder is de kunstmestopslag volledig gerenoveerd en voorzien van een nieuwe fundering en zonnepanelen. Het is nu mogelijk om meer kunstmest op te slaan waardoor er op een gunstiger moment kan worden ingekocht.

ENERGIEPRIJS

De energieprijzen zijn in de tweede helft van 2021 sterk gestegen. Om dit op te vangen is een deel van de energiebehoefte vastgelegd in termijncontracten. Op diverse locaties wordt energie opgewekt met zonnepanelen.

Kwaliteitszorg

AR staat voor hoogstaande kwaliteit en werkt volgens de drie pijlers van Zuiver Voer. De afdeling kwaliteitszorg zorgt ervoor dat deze hoogstaande kwaliteit geborgd blijft. Begin 2021 is het nieuwe digitale kwaliteitshandboek deels in gebruik genomen waarbij met de toepassing van de digitale formulieren een grote efficiëncyslag is gemaakt.

Met interne en externe audits wordt gecontroleerd of AR voldoet aan de wettelijke eisen en aan de normen van certificatieschema's zoals SecureFeed, GMP+, VoederWaarde.nl, VLOG, GMO-controlled, KAT, BFA, Skal en ketenconcepten. De NVWA analyseert monsters van grondstoffen en eindproducten en controleert onze productielocaties. Ook controleert AR zelf veel monsters voor VoederWaarde.nl en op de aanwezigheid van ongewenste stoffen. Ook worden er analyses gedaan op ongewenste micro-organismen. In 2021 zijn alle audits en inspecties met goed gevolg uitgevoerd. AR hanteert de systematiek van VoederWaarde.nl voor de borging van de geleverde voederwaarde. Deelname in VoederWaarde.nl betekent ook transparantie in de geleverde samenstellingen.

Er gebeurt veel in de markt op het gebied van nieuwe ketenconcepten. AR speelt daar proactief op in. Een voorbeeld hiervan is de toepassing van 'verwerkt dierlijk eiwit'. Dit is inmiddels voor bepaalde diersoorten toegestaan. In 2021 heeft AR de wettelijke toelatingen verkregen. Zodra deze grondstof beschikbaar komt op de markt zal dit verwerkt gaan worden. Verwerkt dierlijk eiwit heeft een goede voederwaarde en is circulair.

Onderzoek en ontwikkeling

Prijzen en beschikbaarheid van grondstoffen vormden in 2021 een forse uitdaging. Daarnaast speelden thema's als duurzaamheid, circulariteit, carbon footprint en emissie-arm veevoer een grote rol. Onze samenstellingen zijn waar nodig hierop aangepast. Verder hebben we ons voorbereid op de wijzigingen in de wetgeving met betrekking tot biologische voeders die vanaf 1 januari 2022 geen gangbaar eiwit mogen bevatten. Ook hebben we voorbereidingen getroffen voor de toepassing van verwerkt dierlijk eiwit.

Om goed in te spelen op de hoge prijzen en de lage beschikbaarheid van grondstoffen hebben we het optimalisatieprogramma Bestmix verbeterd zodat we hier sneller en beter mee kunnen werken. Verder zijn de voerassortimenten uitgebreid om de vraaggestuurde ketens te kunnen bedienen. Onze gespecialiseerde fabrieken geven ons de flexibiliteit om te produceren wat de markt vraagt: goed functionerende voeders die voldoen aan de eisen van een concept. Ondanks de krapte van sommige grondstoffen hebben we de kwaliteit van de voeders kunnen waarborgen.

Grondstoffenmarkt

De stijging van de grondstoffenprijzen die in de zomer van 2020 begon, zette gedurende het gehele jaar 2021 door. Het gaat dan voornamelijk om producten waarvoor veel energie nodig is om ze te vervaardigen of producten waarbij de transportkosten een groot aandeel hebben in de prijs. De oogst heeft het vaste marktsentiment niet kunnen veranderen. In het najaar werden de prijzen meer en meer bepaald door de logistiek binnen Europa en wereldwijd. De impact van de enorme prijsstijgingen konden we deels beperken door het aankopen via termijnhandel. Het beschikken over voldoende opslagcapaciteit en het optimaal gebruikmaken van aanvoermogelijkheden per as, schip en trein bleken van groot belang om op deze ontwikkelingen in te spelen. De beschikbaarheid van met name de biologische grondstoffen kwam onder druk te staan. Doordat we een ijzeren voorraad hanteren heeft dit bij AR en Bio-NL niet geleid tot kritische tekorten.

Logistiek

Bij een groeiende omzet dezelfde grote leverbetrouwbaarheid waarborgen; dat was dé uitdaging van 2021 voor logistiek. Door een goede balans in eigen en uitbesteed vervoer, hebben we dit kunnen realiseren. In piekperiodes is meer gebruikgemaakt van extern transport. De levering van nieuwe auto's was in 2021 een probleem. Bulkautotrekkeners die in het begin van het jaar waren aangekocht werden pas aan het einde van het jaar en begin 2022 geleverd. Hierdoor was het nog belangrijker om bestaand materiaal in goede staat te houden. In de zomer werd een nieuwe bulkoplegger in gebruik genomen. Dit is een geavanceerde oplegger met een verbeterd lossysteem die ook de mogelijkheid heeft om voer terug te zuigen.

Verder is er een begin gemaakt met een centrale planning om klanten te kunnen voorzien van de verwachte levertijd. In 2022 wordt dit verder uitgerold. Het aantal stukgoedorders nam toe. Dit was voor het orderpicken en voor de distributie opnieuw een uitdaging. In vrijwel alle gevallen konden we voldoen aan levering binnen twee werkdagen in heel Nederland. Wat verder speelde is het landelijke tekort aan chauffeurs. AR heeft op dit gebied weinig verloop en kon de bezetting in 2021 goed op peil houden. Vanwege corona was het soms spannend omdat chauffeurs in quarantaine zaten, maar dankzij een flexibel team, grote inzet en een groep invallers konden de auto's bemand blijven.

GEREALISEERD

- Geïnvesteed in productieproces.
- Alle audits met goed gevolg afgelegd.
- Voorbereid op toepassing verwerkt dierlijk eiwit.
- Hoge leverbetrouwbaarheid waargemaakt.
- Alles op alles gezet om voldoende grondstoffen tegen de beste prijs op voorraad te hebben.

2021

Grondstofprijzen en beschikbaarheid waren een grote uitdaging.

2022

Verwerkt dierlijk eiwit optimaal inzetten in de voeders.

!

10 JAAR AR

In de afgelopen tien jaar hebben de vraaggestuurde ketens een vlucht gemaakt, zowel in kwantiteit als kwaliteit. Veehouders nemen steeds vaker deel aan een concept om meerwaarde te realiseren en de continuïteit van het bedrijf te waarborgen. Deze ketens brengen eisen met zich mee waar grondstoffen en eindproducten aan moeten voldoen. AR heeft de kennis en capaciteit om hierop in te spelen.

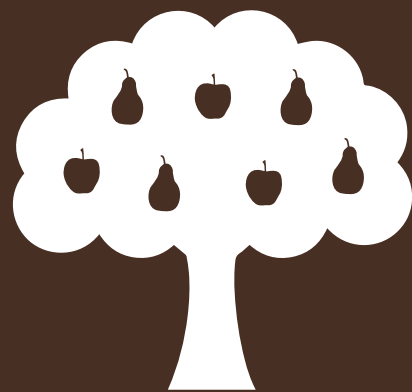
ZUIVER VOER

DE DRIE PIJLERS VAN ZUIVER VOER:

- **Zuivere grondstoffen:**
gezonde grondstoffen die optimale prestaties in de stal mogelijk maken.
- **Elke grondstof zijn bewerking:**
de eigenschappen van de grondstoffen worden hierdoor maximaal benut.
- **Gegarandeerde voedingswaarde:**
door deelname aan VoederWaarde.nl.

Plant

*Groeizaam jaar met
uitdagende oogst-
omstandigheden*

DE KERN

Voor de plantaardige sectoren kenmerkte 2021 zich door relatief lage temperaturen en meer neerslag dan in de voorgaande jaren. De opmars van groene chemie zette door. Onder andere met de inzet van plantversterkende middelen en ICM (integrated crop management) wordt gestreefd naar een optimaal gewas waarbij de inzet van chemie kleiner wordt.

FRUITTEELT

De fruittelers kijken terug op een relatief nat en koud groeiseizoen. Na een voorjaar met veel vorstdagen volgde een zomer met weinig zonuren en vrij koel en nat weer. De fruitoogst was evenwel goed, met een hoge opbrengst en een mooie kwaliteit. De fruitprijzen waren het grootste deel van het jaar redelijk tot goed. Door de eis van vergroening is het voor de fruittelers lastiger een goed middelenpakket samen te stellen. Er was een flinke stijging van het aantal koelcellen dat met Fysium is behandeld: 50% meer dan in het voorgaande jaar.

Akkerbouw

Voor de akkerbouwers verliep het voorjaar goed en werd een topoogst verwacht, maar door de kou en natheid viel met name de graanopbrengst erg tegen en was de kwaliteit minder. De afzet van de aardappels was net als in 2020 lastig waardoor er minder is ingeplant dan normaal. De opbrengstprijzen voor aardappels, uien en bieten waren over het algemeen redelijk en voor de granen goed wat de lagere kwantiteit enigszins goedmaakte.

Ruwvoerteelt

Ook de ruwvoerteelt ondervond de gevolgen van het koude en natte weer. Het was een groeizaam seizoen, zowel voor gras als mais, maar door de weersomstandigheden viel het niet altijd mee om de oogst goed binnen te krijgen. De ruwvoervorraden zijn in 2021 wel weer goed aangevuld.

BOOMKWEKERIJ EN GROENVOORZIENING

In de boomkwekerij was er een duidelijke verschuiving naar meer natuurlijke producten voor de bestrijding van insecten en onkruid. Met de voorlichting is hierop ingespeeld. De afzetmogelijkheden en prijzen waren goed.

Positieve omzetontwikkeling

AR Plant kijkt terug op een positieve omzetontwikkeling in 2021. Bij de gewasbeschermingsmiddelen zette de verschuiving naar groene chemie door. AR Plant speelde hierop in met haar middelenpakket en adviezen. Ook in 2021 groeide de inzet van Fysium op appels, zowel door bestaande als door nieuwe klanten. De verkoop van blad- en fertigatiemeststoffen nam fors toe. De verkoop van zaaizaden nam onder andere door de goede groeiomstandigheden licht af. Daarnaast heeft AR Plant in 2021 het ontzorgingsplan geïntroduceerd. Hiermee ondersteunt zij ondernemers bij het kiezen van de juiste strategie en bij een efficiënte inzet van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. Ondanks de coronapandemie heeft AR Plant intensief contact kunnen houden met haar klanten. Dit alles resulteerde in een sterke groei in het klantenbestand en een plus in de omzet.

GEREALISEERD

- In de akkerbouw imago verder verbeterd en veel nieuwe klanten mogen verwelkomen.
- In de ruwvoerteelt met hoog kennisniveau en topproducten de klanten terzijde gestaan.
- In de fruitteelt nieuwe klanten mogen verwelkomen voor een Fysium-toepassing. Veel waardering ontvangen voor de goede resultaten van dit middel.
- Ontzorgingsplan fruitteelt geïntroduceerd.

2021

Kennis en kunde ingezet ter ondersteuning van de totale bedrijfsaanpak van de telers. Hierbij wordt gestreefd naar een lagere inzet van chemie.

2022

Kansen grijpen, bijvoorbeeld wanneer Fysium wordt toegelaten op peer.

!

10 JAAR AR

In 10 jaar AR was de oprichting van CropSolutions een belangrijke ontwikkeling voor AR Plant. Hiermee heeft AR haar positie in de plantaardige sectoren verstevigd. Voor fruitteelt verzorgt AR het productmanagement. Later is daar de invulling van het productmanagement ruwvoerteelt bijgekomen en de inkoop van de ruwvoerzaaizaden. Daarnaast is het kennis- en kundeniveau ook in de akkerbouw flink opgeschroefd wat gewaardeerd wordt door de klanten.

Loonbedrijf De Goei

Met zijn vrouw Nel en drie zonen runt Jan (68) het familiebedrijf in Geldermalsen. Het grootste deel van de werkzaamheden bestaat uit agrarisch loonwerk met daarnaast grondverzet en eigen akkerbouw. Ieder heeft zijn eigen taken, waarbij Jan al het spuitwerk doet, zijn zonen de overige werkzaamheden en zijn vrouw ervoor zorgt dat de administratie piekfijn in orde is.

10 JAAR AR:

"AR is voor ons al generaties lang een betrouwbare partner. We worden goed bijgestaan met adviezen en ook de service van toeleveren en afhalen past bij ons."

i

"We vinden AR een prettig bedrijf om zaken mee te doen. In de afgelopen tien jaar is het aantal middelen dat gebruikt mag worden steeds kleiner geworden. Goed advies is dan nog belangrijker."

Jan de Goei

Stevige positie als kennis-partner in de fruitteelt

DE KERN

Voor de fruittelers kenmerkte 2021 zich als een jaar met een écht Hollandse zomer: nat, koel en donker. De bestrijding van schimmels vroeg veel aandacht in 2021. De weersomstandigheden waren matig voor de directe afzet van zomerfruit zoals kersen en bessen. Ten opzichte van 2020 zijn er meer appels en minder peren geplukt. De fruitprijzen waren redelijk tot goed.

In 2021 heeft CAF haar positie verder verstevigd, onder andere door de deelname aan de Fruit Tech Campus. De Fruit Tech Campus is een innovatie- en educatiecentrum gevestigd in de regio Rivierenland. In het onderwijs worden teelt, technologie en data binnen de fruitsector samengebracht. Binnen de campus vervult CAF de rol van kennispartner vanuit het bedrijfsleven en levert daarvoor een vakdocent. Verder richtte CAF zich in 2021 op de realisatie van de eigen proefvelden op basis van actualiteiten en de benodigde innovaties. Belangrijke thema's in 2021 waren vergroening, de ontwikkeling van teelt- en marketingconcepten en de verfijning van de inzet van hagelnetten en fertigatie. In samenwerking met Proeftuin Randwijk is er onderzoek gedaan met betrekking tot de bedekte teelt, ook onder zonnepanelen. Daarnaast leverde CAF kennis en lobby aan stakeholders rondom diverse nationale en Europese plannen, zoals het Actieplan Plantgezondheid, het GLB en de Farm to Fork-strategie.

Omdat bijeenkomsten niet altijd fysiek door konden gaan organiseerde CAF webinars, werden informatieve video's opgenomen en gedeeld en waren er uiteraard de nieuwsberichten met betrekking tot actuele thema's. CAF kijkt terug op een mooie omzetontwikkeling.

GEREALISEERD

- Hoge omzet uit projecten.
- Innovatiemanagement CropSolutions binnen cluster fruit & boomkwekerij.
- Transitie kennisbijeenkomsten oude stijl naar webinars.
- Ontwikkeling www.kennisbijeenkomsten.nl.
- Bemestingsadviezen en Fysium-monitoring als betaalde dienst ingezet.

2021

Vanuit stevige positionering teelt en telers ondersteund.

2022

Groene gewasbescherming en biostimulanten integreren in de standaard fruitteelt, met het oog op de nieuwe kabinetsplannen.

!

10 JAAR AR

CAF heeft in 10 jaar AR haar 30-jarig jubileum als onafhankelijk kenniscentrum mogen vieren. In de laatste tien jaar is CAF volwassen geworden in het team en zijn de activiteiten gestroomlijnd onder de de pijlers Advies, Kennisbijeenkomsten, Onderzoek en Projecten. Tot slot heeft het businessmodel van CAF kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van CropSolutions waar negen partners onder eigen identiteit slim samenwerken achter de voordeur.

A man with short brown hair and a beard, wearing a teal polo shirt, stands in an orchard. He is surrounded by apple trees with green leaves and several large, ripe red apples hanging from the branches. The background shows more trees and a cloudy sky.

“AR investeert in zichzelf en in de sector, in kennis van de teelt. Dat vind ik mooi. En ik vertrouw hen voor een goede prijs.”

Maarten Gerritsen

Fruitteeltbedrijf Gerritsen

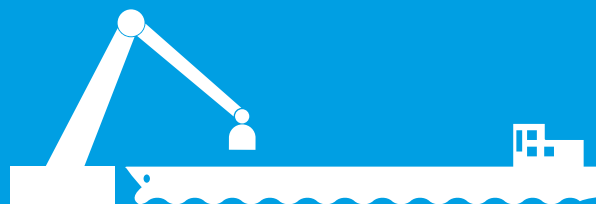
Sinds december 2021 is Maarten Gerritsen eigenaar van het fruitteeltbedrijf dat hij overnam van zijn ouders. Zijn vader helpt nog dagelijks mee. Op 16,5 hectare grond teelt Maarten hoofdzakelijk peren, daarnaast appels. Het bedrijf is gespecialiseerd in de teelt; koeling en sortering besteedt hij uit. Naast het rode perenras Gräfin Grepa gaat hij binnenkort een rode mutant van Conference planten, een exclusief perenras met een goede afzet naar Duitsland.

10 JAAR AR:

“We hebben al jaren een fijne samenwerking met AR Plant. Ze leveren super service en maken voor mij het succes van AR.”

i

Op- en overslag

*Rijnzate zet in
op continuïteit*

DE KERN

De hoge prijzen en de krappe beschikbaarheid van grondstoffen waren in 2021 ook van invloed op op- en overslagbedrijf Rijnzate. De aanvoer van grondstoffen was grillig waardoor het lastiger was om in te schatten wanneer welke grondstoffen aankwamen en hoe lang voorraden in opslag bleven liggen.

In de tweede helft van 2021 waren er te weinig binnenvaartschepen beschikbaar, onder andere door laag water in Duitsland en door een ontwrichtende crisis in de containervaart. De aanvoer van grondstoffen naar de fabrieken vond meer per as en trein plaats. Hierdoor stond het op- en overslagvolume onder druk. Desondanks was het grootste deel van het jaar de bezettingsgraad van de opslagcapaciteit hoog. Rijnzate moest steeds de juiste afweging maken welke opslagcapaciteit voor AR beschikbaar moest zijn en hoe de overige capaciteit optimaal benut kon worden.

Binnen de productieactiviteiten in Doetinchem was het volume Maxammon grain erg hoog ten opzichte van voorgaande jaren, terwijl het volume ontsloten granen lager was. In 2021 zijn diverse onderhoudsprojecten en vervangingsinvesteringen gedaan. Hiermee werkt Rijnzate aan het waarborgen van continuïteit.

GEREALISEERD

- Stabiele omzet gedraaid en een resultaat ruim boven begroting behaald.
- Waardering gekregen voor de betrouwbaarheid als schakel in de aanvoer van grondstoffen.
- Slim geïnvesteerd om de faciliteiten up-to-date te houden en de continuïteit te waarborgen.

2021

In een overspannen grondstoffenmarkt bleek eigen op- en overslag cruciaal voor AR.

2022

Rijnzate blijft AR excellent bedienen en houdt de kostprijs laag door de resterende opslagcapaciteit goed te benutten.

!

10 JAAR AR

Rijnzate vervult een sleutelfunctie in de op- en overslag van grondstoffen voor AR én voor productielocaties in de regio. De medewerkers in Wageningen en Doetinchem zijn stuk voor stuk ervaren en gedreven mensen die met grote inzet hun werk doen en hun verantwoordelijkheid nemen. Dat is het succes van Rijnzate: tien jaar geleden, nu, en naar de toekomst toe.

Winkels

*Groei onder
bijzondere
omstandigheden*

DE KERN

Na het zeer succesvolle 2020 was het een stevige uitdaging voor de Welkoopwinkels om dit resultaat in 2021 te overtreffen. Toch is het wederom gelukt om het succes van de winkelgroep verder uit te bouwen en een prachtig resultaat neer te zetten.

Begin 2021 had de retail te maken met een lockdown. Doordat de Welkoopwinkels bestempeld waren als essentiële winkels mochten de winkels geopend blijven, sommige met het volledige assortiment en sommige gedeeltelijk. Het aantal winkelbezoeken was in het begin van deze lockdown lager; niet iedere consument wist dat de Welkoopwinkels geopend waren. Bovendien waren de marketingactiviteiten stopgezet.

Door de sluiting van niet-essentiële winkels hebben de AR-winkels op verschillende groepen een omzettoename kunnen realiseren, met name op het gebied van diervoeding en -benodigdheden. Relatief veel consumenten hebben tijdens de lockdown een huisdier aangeschaft waarna ze voor voer en benodigdheden de Welkoop bezochten. Tijdens het zomerseizoen waren de meeste beperkingen opgeheven. Echter, door het gebrek aan zomers weer zijn er minder zomerproducten zoals zwembaden, parasols en barbecues verkocht. Het najaar verliep goed met onder andere vroege verkoop van kerstverlichting en kerstbomen. Bovendien konden de winkels grotendeels de reguliere openingstijden hanteren. De coronasituatie kostte de medewerkers veel energie, maar bracht ook veel in omzet en resultaat. De winkels zien 2022 met vertrouwen tegemoet met mooie plannen waaronder een nieuw te bouwen winkel in Geldermalsen.

GEREALISEERD

- Uitstekend rendement gedraaid.
- Nieuwe Welkoopformule geïntegreerd in Veenendaal.
- Uitgeroepen tot Beste Winkelketen van Nederland in de categorieën Tuinspeciaalzaak en Dierenspeciaalzaak.
- Vergroting vloeroppervlakte Welkoop Wijk bij Duurstede en Welkoop Putten.
- Aanbouw van magazijnruimte bij Welkoop Putten.

2021

Blijven groeien onder bijzondere omstandigheden.

2022

Weer meer ruimte voor persoonlijke verkoop, waarbij vanuit de nieuwe winkelformule jongere doelgroepen nadrukkelijker aangesproken worden.

!

10 JAAR AR

De Welkoopwinkels vormen een van de vier pijlers van AR en hebben hun waarde voor de organisatie bewezen. In 10 jaar AR hebben de winkels een mooie groei doorgemaakt met de afgelopen jaren elk jaar een verbetering van het rendement. Er zijn mooie zaken gerealiseerd zoals de nieuwbouw van Welkoop Wijk bij Duurstede en de voorbereiding van de nieuwbouw in Geldermalsen.

PERSONEEL & ORGANISATIE

In het boekjaar 2021 had AR gemiddeld 320 fte in dienst. Het ziekteverzuim in 2021 was 5,6%. Elf werknemers vierden in het boekjaar hun 12,5-jarig dienstverband, drie werknemers waren 25 jaar in dienst en twee werknemers waren 40 jaar in dienst. De cao voor Graanbe- en verwerkende bedrijven liep in juni 2020 af. Tot op heden is er echter nog geen nieuwe cao afgesloten. Wel hebben de medewerkers die onder de cao vallen een voorschot ontvangen, vooruitlopend op de overeen te komen cao. Veel plannen en opleidingen werden door corona uitgesteld of in aangepaste vorm uitgevoerd. De nadruk lag op continuïteit van de onderneming en de gezondheid van de medewerkers. Er was veel aandacht voor het thuiswerken, zowel qua faciliteiten als sociaal om betrokkenheid en binding te waarborgen. Ook werd er nagedacht hoe er in de toekomst moet worden omgegaan met thuiswerken. Verder was er aandacht voor specifieke vragen van medewerkers over de coronaproblematiek. De vacatures zijn in 2021 goed en adequaat ingevuld. Er is een goede instroom van personeel; men wil graag bij AR werken en de corporate identity is goed. Het verloop van personeel is relatief laag bij AR.

ARBO EN VEILIGHEID

Hoewel het vanwege corona een uitdaging was om het kennisniveau op het gebied van veiligheid op peil te houden, hebben veel medewerkers toch de benodigde trainingen kunnen volgen. Nevedi, de belangenbehartiger van de diervoedersector maakt gebruik van de expertise binnen AR, door in de commissies arbo en milieu, explosieveiligheid en de arbocatalogus medewerkers van AR aan te laten schuiven. Eén medewerker heeft zich laten bijscholen tot veiligheidskundige, om praktische invulling te kunnen geven aan de veiligheid in de fabrieken en de op- en overslaglocaties.

MILIEU EN OMGEVING

Met de nieuwe omgevingsvergunning voor de locatie Lienden is er een hogere schoorsteen op de fabriek geplaatst om de kans op geurhinder te verminderen. Verder zijn er zonnepanelen geplaatst op de gereviseerde kunstmestloods. In Barneveld zijn de werkzaamheden aan de treinloshal afgerond. Hierdoor kunnen grondstoffen apart van elkaar worden ingenomen. De ondergrondse brandstoftank is weer voor 20 jaar goedgekeurd, zodat het eigen wagenpark op deze locatie tegen scherpe brandstofprijzen kan blijven tanken. Voor Barneveld, Wageningen en enkele Welkoopwinkels is gewerkt aan de omgevingsvergunning. De Europese Energie-Efficiëntie Richtlijn (EED) voor AR is door RVO goedgekeurd. Hierdoor beschikt AR over een energie-efficiëntie-document waarin staat hoe AR omgaat met energie en hoe zij haar CO₂-footprint wil verlagen.

Communicatie

Alle bedrijfsonderdelen van AR dienen volgens dezelfde afspraken te communiceren en zich te conformeren aan de corporate communicatie. Belangrijke uitgangspunten van onze communicatie zijn: klanten centraal en op tijd en helder communiceren.

Online bijeenkomsten

In 2021 konden sommige evenementen niet fysiek doorgaan vanwege de coronasituatie in Nederland. De Algemene Vergadering heeft voor het eerst in de geschiedenis online plaatsgevonden. Via een livestream konden de leden de toelichting volgen en via een digitaal stelsysteem konden zij hun goedkeuring geven voor de cijfers. Ook zijn er gedurende het jaar diverse webinars georganiseerd, onder andere over de impact van de nieuwe biologische wetgeving op de biologische pluimveehouderij.

Website AR

In 2021 is opdracht gegeven voor de bouw van een nieuwe AR-website. De techniek van de huidige website is verouderd en ook de look-and-feel past niet meer bij wat AR uit wil stralen. Het doel is om de website in het voorjaar van 2022 te lanceren.

Webshops: ARwebshop.nl en Paardenvoer.nl

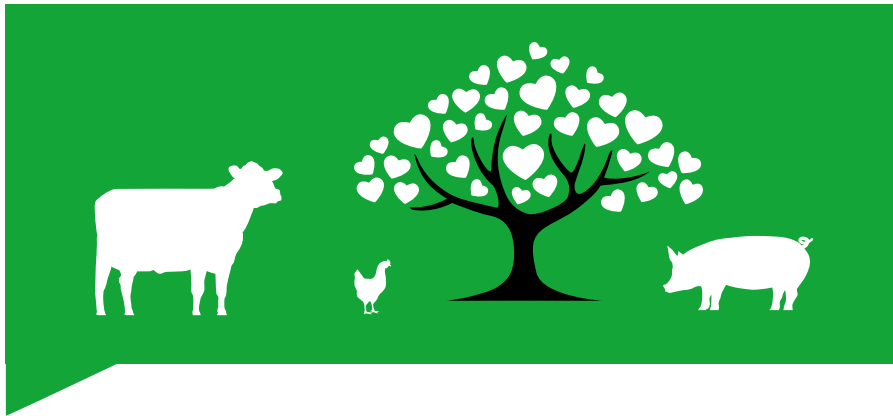
Sinds september 2021 is ARwebshop.nl in de lucht. In de webshop bieden we stukgoed-producten aan vanuit rundvee, pluimvee,

schapen en geiten, varkens, biologisch en de plantaardige sectoren. De webshop richt zich zowel op de professionele als op de hobbyboeren. Daarbij ligt de focus op klanten met een minimale afname van 300 kg aan producten. De webshop Paardenvoer.nl heeft in 2021 een goede ontwikkeling doorgemaakt.

Duurzaamheid

Duurzaamheid voor mens, dier en milieu

Bij AR zetten we ons in om op een verantwoorde manier om te gaan met de leefomgeving van mens en dier. We willen bijdragen aan een gezonde wereld voor toekomstige generaties. We doen dit via de productie van verantwoorde voeders, de levering van passende gewasbeschermingsmiddelen, deskundig advies en goede arbeidsomstandigheden. Dit alles binnen de geldende wet- en regelgeving.

We zijn gestart met een traject om de duurzaamheidsaspecten van onze bedrijfsvoering in kaart te brengen. Hierbij maken we een weging van de duurzaamheidsaspecten van MVO Nederland, onze impact en de relevantie. Vanuit dit overzicht zal AR in 2022 haar duurzaamheidsstrategie verder ontwikkelen.

In 2021 zijn de volgende zaken opgepakt:

- AR speelt een belangrijke rol als voerproducent in een groot aantal vraaggestuurde ketens. In deze ketens zijn de duurzaamheidsprestaties, bijvoorbeeld op het gebied van circulariteit, CO₂-footprint en dierenwelzijn, onderscheidend. Ook hebben we de mogelijkheid om transparant onze duurzaamheidsprestaties te kunnen rapporteren.
- Biologische voeders vormen voor ons een belangrijke pijler. AR is een van de grootste biologische veevoederleveranciers van Nederland. Biologische producten spelen een belangrijke rol in het verduurzamen van de voedselketen.
- We hebben in 2021 een groot zonnedak gerealiseerd op de gerenoveerde opslagloods in Lienden. Ook is er geïnvesteerd in een vrachtwagen die op LNG rijdt waardoor de CO₂-uitstoot sterk wordt verminderd. In 2022 en 2023 gaan we ervaring opdoen met deze vrachtwagen.

- Indien mogelijk gebruikt AR grondstoffen uit Nederland en de omringende landen. We kopen duurzame soja in volgens de gemaakte afspraken in het Nevedi soja- en palmolieconvenant.
- AR zorgt voor goede arbeidsomstandigheden. AR werkt aan duurzame inzetbaarheid van medewerkers: hoe kunnen medewerkers plezier en gedrevenheid in hun werk behouden en zo toegevoegde waarde blijven leveren aan onze organisatie en daarbij ook zelf meerwaarde ervaren? We hebben veel interne mobiliteit weten te realiseren.
- Op het gebied van energieverbruik hebben wij in 2021 voldaan aan de wetgeving en onze EED-audit (Europese Energie-Efficiency Richtlijn) uitgevoerd. Hieruit kwam een aantal verbeterpunten. Deze worden aangepakt. AR blijft inzetten op energiereductie door het gebruik van alternatieve bronnen en door het toepassen van slimme oplossingen.
- AR Plant en CAF zetten steeds meer in op het gebruik van groene gewasbeschermingsmiddelen en nieuwe toepassingstechnieken waarbij minder middelen nodig zijn om het gewas gezond te houden. CAF doet veel onderzoek op dit gebied.

DUURZAAMHEIDS- VERSLAG ONLINE

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor AR. We willen bijdragen aan een gezonde wereld voor toekomstige generaties. We doen dit via de productie van verantwoorde voeders, de levering van groene gewasbeschermingsmiddelen, deskundig advies en goede arbeidsomstandigheden. In ons Duurzaamheidsverslag kunt u hierover meer lezen. Via www.argroep.nl/duurzaamheid kunt u dit verslag downloaden.

Risicomanagement

A photograph of an egg processing facility. A worker in a blue jumpsuit is seen from behind, operating a large industrial machine. The machine has multiple conveyor belts and sorting mechanisms. Numerous white eggs are visible on the belts and in yellow egg cartons. A control panel with a screen and buttons is visible on the left side of the machine. The background shows more of the factory environment with additional conveyor belts and egg cartons.

Ondernemen brengt risico's met zich mee. Het accepteren van bepaalde risico's is een voorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van AR. Veel externe factoren zijn onvoorspelbaar, denk aan de gevolgen van de coronapandemie, marktontwikkelingen, dierziektes, prijschommelingen, calamiteiten, menselijk handelen, economische factoren en wet- en regelgeving. Om risico's te ondervangen baseert AR haar ondernemingsplannen per businessunit op een gedegen visie op de marktontwikkelingen en een heldere missie en strategie.

Risicobereidheid

De zogenaamde risicobereidheid van AR is het beste te omschrijven als conservatief. Dat wil zeggen dat AR de risico's goed in beeld heeft en zo goed mogelijk beheerst en beperkt. De bestuurder van AgruniekRijnvallei Holding B.V. is eindverantwoordelijk voor het risicomanagement en de hieruit voortvloeiende maatregelen binnen de gehele onderneming.

Invloed en acceptatie

Binnen het risicomanagement van AR ligt de focus op de risico's waarop we invloed kunnen uitoefenen. We maken hierbij onderscheid in strategische, operationele, financiële en compliancerisico's.

STRATEGISCHE RISICO'S

- Samen met de raad van commissarissen bepaalt de directie de strategie van AR. Deze strategie is gebaseerd op de vier pijlers: voer, plant, op- en overslag en winkels. Om de strategie uit te voeren zijn er in de komende jaren stevige investeringen nodig. Het gaat dan niet alleen om vervangingsinvesteringen, maar ook om investeringen waardoor AR innovatieve producten kan blijven leveren. Bijzondere aandacht is er voor groot onderhoud aan gebouwen en installaties. Op basis van 'gekend en onderbouwd' groot onderhoud wordt jaarlijks een voorziening opgenomen. Uit deze voorziening worden vervolgens grote onderhoudsprojecten gefinancierd.

- Door bewust te kiezen voor een goede solvabiliteit en liquiditeit heeft AR een financiële positie gecreëerd waarbij investeringen mogelijk zijn. Hierbij is het van groot belang om op korte en lange termijn een goede balans te houden tussen de kosten en de baten. Met de huidige marktontwikkelingen moeten grootschalige investeringen in nieuwe installaties of productielocaties afgestemd worden met collega-bedrijven waarmee AR samenwerkingsverbanden heeft. Het doel van deze afstemming is het voorkomen van gelijktijdige, vergelijkbare investeringen die ook in een samenwerkingsverband hadden kunnen worden uitgevoerd.
- De vraag is hoe overheidsbeslissingen gaan uitpakken voor de Nederlandse agrarische sector. Hoeveel veehouders maken uiteindelijk gebruik van de vrijwillige opkoopregeling? Daalt het aantal dieren dat gehouden mag worden en is er minder of ander mengvoer nodig? Vermindert het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest en zo ja, met hoeveel? Hebben de maatregelen van de overheid effect op de beperking van de stikstofuitstoot en op het aantal runderen in Nederland? Deze ontwikkelingen hebben een enorme impact op de positie van agrarisch Nederland en daarmee op AR en andere toeleveranciers voor de agrarische sector.

OPERATIONELE RISICO'S

- Belangrijke operationele risico's zijn de hoge grondstoffenprijzen en het tekort aan grondstoffen, maar ook verontreinigde grondstoffen en grondstoffen van onvoldoende kwaliteit vormen een risico. Daar komt bij dat grondstoffen die gekocht zijn met het predicaat biologisch of VLOG een hogere waarde kennen dan reguliere grondstoffen. Het risico van fraude, waarbij niet geleverd wordt wat afgesproken is, neemt daardoor toe.

Risicomanagement

- Binnen AR is er in de afgelopen twee jaar een grote inspanning geleverd om een bronbesmetting van het coronavirus te voorkomen. Een interne stuurgroep volgt doorlopend de ontwikkelingen. Op basis van de richtlijnen van de overheid zijn de binnen AR genomen maatregelen vrijwel wekelijks met de medewerkers gedeeld. Kantoorpersoneel werkte zo mogelijk vanuit huis. IT en de facilitaire dienst zorgden ervoor dat iedereen de juiste faciliteiten tot zijn beschikking had om thuis te kunnen werken. Tussen de locaties bleven strikte scheidingen gelden om het risico van een uitbraak zo veel mogelijk te beperken en daarmee de productie in de gespecialiseerde fabrieken niet in gevaar te brengen.
- Volatile grondstoffenmarkten brengen forse financiële risico's met zich mee. AR beperkt deze risico's door een afgewogen inkoopboek op te bouwen en door het aangaan van (aflopende) termijnposities. AR werkt met een ijzeren voorraad van biologische en andere kritische grondstoffen. De grondstoffenmarkt wordt nauwgezet gevolgd, leveranciers gescreend en er wordt actief deelgenomen aan SecureFeed, het voedselveiligheidsprogramma van de Nederlandse diervoederindustrie. Het door de directie vastgestelde beleid en bijhorende strikte protocollen, stellen een kader waarbinnen verplichtingen kunnen worden aangegaan. Ook wordt geïnvesteerd in specifieke opleiding van de inkoopmedewerkers om de inkooppositie zo goed mogelijk vast te kunnen leggen. Er wordt gestreefd naar een afgestemde voorraadvorming voor alle producten en grondstoffen, een goede leverbetrouwbaarheid en voldoende ruimte voor separate opslag van mengvoergrondstoffen. Binnen een overlegplatform met coöperatieve collega's wordt gewerkt aan gezamenlijke kennisontwikkeling en wordt de grondstoffenmarkt geanalyseerd. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de ACM-richtlijnen op het gebied van samenwerking tussen bedrijven, wordt er gewerkt met een duidelijk protocol voor de voorkoop van mengvoeders en is de omgang met grondstofposities kortgesloten.
- De veranderingen in de wereldmarkt en in de wet- en regelgeving en het Klimaatakkoord vragen voortdurend om alertheid. Door het borgen van de kwaliteit van grondstoffen, het monitoren van processen, het opstellen van calamiteitenplannen en het intensief begeleiden van agrarische ondernemers probeert AR de risico's te minimaliseren. Het systeem voor het borgen van de voedselveiligheid is gebaseerd op de schema's van GMP+ International. Aanvullend wordt de beoordeling van risico's, leveranciers en grondstoffen geborgd door de actieve deelname van AR in SecureFeed en VoederWaarde.nl.
- Mocht zich een calamiteit voordoen, bijvoorbeeld de uitbraak van een dierziekte, dan kan AR overschakelen op reeds opgestelde protocollen en zo het risico voor AR reduceren. Via calamiteitenplannen kan AR snel beschikken over uitwijkfaciliteiten voor mengvoerproductie en zo de continuïteit in het leveren van producten waarborgen. Daartoe zijn afspraken gemaakt met collega-mengvoerbedrijven. Het samenwerkingsverband CropSolutions zorgt ervoor dat er voor de plantaardige tak van AR een back-up is van producten en diensten.
- AR beschikt over veilige informatie- en communicatietechnologie. In 2021 is AR overgeschakeld naar het werken in de cloud via Microsoft365. Het computercentrum van AR is ondergebracht in een gespecialiseerde beveiligde omgeving buiten de gebouwen van AR. Bij de keuze voor computerprogramma's en systemen worden de risico's zorgvuldig afgewogen. In 2021 is een aanvang gemaakt met de vervanging van het ERP-systeem AX. De uitrol loopt volop; het zwaartepunt van de realisatie ligt in 2022.
- In het kader van de privacywetgeving is er binnen de organisatie vorm en inhoud gegeven aan het organisatorisch beheer hiervan. Hiermee wordt voldaan aan de huidige wetgeving.
- De bereidheid om risico's te nemen bij de inkoop van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen is laag. Via het samenwerkingsverband CropSolutions wordt de inkooppositie zekergestellt. Via strikte protocollen en veiligheidsplannen wordt binnen de wettelijke eisen en kaders gewerkt en worden mogelijke calamiteiten tot een minimum beperkt.

FINANCIËLE RISICO'S

De liquiditeit van de afnemers van AR kan onder druk staan door wisselende opbrengst- en inkooprijzen, dierziektes en veranderende wetgeving. Voor AR kan dit betalingsrisico's met zich meebrengen. Het risico van een debiteurenachterstand wordt voor AR sterk bepaald door de opbrengstniveaus van agrarische producten. De afdeling debiteuren volgt het betalingsgedrag van de afnemers via een kredietmanagementsysteem. Bij een achterstand zoekt AR in samenspraak met ondernemers, banken en voorlichters naar oplossingen. Openheid van zaken is hierbij van belang. Het debiteurenbeleid van AR, vastgesteld door de directie en de raad van commissarissen, vormt de leidraad. De debiteurenachterstand is in 2021 opnieuw gedaald, mede door een strikt uitgevoerd debiteurenbeleid. Het verlagen van de betalingsachterstanden blijft met hoge prioriteit op de directieagenda staan. In de marge wordt 0,2% van de geldomzet voorzien ten behoeve van het ontstaan van achterstanden.

COMPLIANCERISICO'S

Met compliancerisico's worden de risico's bedoeld die ontstaan wanneer er niet aan de wet- en regelgeving wordt voldaan. AR ziet dit als een beheersbaar risico. Alle medewerkers worden erop gewezen de wettelijke regelgeving na te leven. Dit wordt gemanaged via bewustwording, gedragscodes en toezicht, waarbij AR een zerotolerancebeleid rondom fraude hanteert. Binnen de organisatie zijn geen gevallen van materiële fraude bekend. Dit neemt niet weg dat er zo veel mogelijk borging toegepast wordt, bijvoorbeeld in het betalingsverkeer.

RISICOBEEHEERSENDE MAATREGELEN

De risico's worden op afdelingsniveau geïnventariseerd en besproken. AR zet onder andere de volgende maatregelen in voor de beheersing van haar bedrijfsprocessen:

- Het bewaken van de kwaliteit van grondstoffen via de Risicoclassificatie Diervoeders van SecureFeed.
- Het minimaliseren van valutarisico's door geen inkoopposities in vreemde valuta in te nemen.
- Het aanhouden van voldoende posities en voorraden van grondstoffen. De ijzeren voorraad van biologische grondstoffen krijgt bijzondere aandacht.
- Het outsourcen van de hardware van de automatisering.
- Het inschakelen van softwaredeskundigen om de interne organisatie bij te staan.
- Het in de cloud brengen van de databestanden via OneDrive en SharePoint en het werken met Microsoft Teams.
- Het werken met een professioneel kredietmanagementsysteem.
- Het opstellen van calamiteitenplannen.
- Het anticiperen op de impact van wet- en regelgeving via vertegenwoordigingen in verschillende overlegorganen en/of besturen.
- Het opleiden van medewerkers, onder andere via de AR Academy.
- Het toepassen van zeer strikte coronamaatregelen, onder andere via de controle van een interne stuurgroep, waarin de diverse bedrijfsonderdelen vertegenwoordigd zijn.
- Het anticiperen op de veranderingen die het Klimaatakkoord met zich mee gaat brengen.

Samenvatting resultaten

AR is een echte coöperatie waarbij niet de winstgevendheid maar het ledenbelang centraal staat. De leden profiteren van het samen scherp zakendoen. Gedurende het jaar heeft AR een prijsreductie uitgekeerd aan haar afnemers op gewasbeschermingsmiddelen en het Extra AR voordeel ingezet.

AR kijkt terug op een bewogen jaar, maar met positieve resultaten van de bv's. Het boekjaar 2021 wordt afgesloten met een resultaat na belasting van € 0,3 miljoen. Het boekjaar 2021 bestond uit 52 weken; het vergelijkingsboekjaar 2020 telde 53 weken. De geldomzet van AR steeg in 2021 met 13,8% van € 283.113.000 naar € 322.075.000.

De totale veevoeromzet in tonnen steeg ten opzichte van 2020 (53 weken) met 0,9% in 2021 (52 weken). De mengvoeromzet in tonnen steeg met 3,6%. De omzet pluimveevoer steeg met 4,5%, de omzet varkensvoer met 4,2% en de omzet rundvee- en overige voeders steeg met 1,8%. De omzet enkelvoudige voeders daalde wel fors (-/-18,8%). De omzet in meststoffen in euro's boekte een plus van 6,3%. De omzet in gewasbeschermingsmiddelen steeg met 8,9%. Ten opzichte van 2020 was er een daling in fruitartikelen van 22%.

Op de overslaglocaties van Rijnzate werd in totaal 40.200 ton minder grondstoffen op- en overgeslagen dan in 2020. Dit kwam deels door de schaarste in grondstoffen en de goedkopere franco-leveringen. Voorraden lagen daardoor langer in de opslag en de doorstroom was fors minder. Dit is een effect dat al in 2020 was ingezet gedurende de coronapandemie. De overige activiteiten zoals het pletten, de CCM-productie en het leveren van Sodagraain en Maxammon grain hebben de omzet op peil gehouden.

De winkels hebben de groei van 2020 doorgezet. Door de coronacrisis besteedden consumenten meer in de winkels wat terug te zien was in de omzet. Deze steeg in 2021 met bijna 10%, ondanks een week minder dan het boekjaar 2020.

Per saldo realiseerde AR een nettoresultaat na belasting van € 253.300. Dit is het nettoresultaat na verwerking van de leden/afnemerskorting van € 8.702.300 (2020: € 9.424.200). De kortingen bestaan uit de prijsreductievoorstellen, de prijsreductie in augustus over gewasbeschermingsmiddelen, het Extra AR voordeel en de bonus-, betalings- en ledenkorting. In dit nettoresultaat is rekening gehouden met een nog uit te keren prijsreductie aan afnemers van bijna € 1,1 miljoen, bestaande uit € 2,00 per ton over de in 2021 afgenomen mengvoeders en 1,0% over de afgenomen gewasbeschermingsmiddelen. Om een solide coöperatie te blijven en haar positie te kunnen behouden wordt voorgesteld om het resultaat aan het eigen vermogen toe te voegen.

De geconsolideerde kasstroom bedraagt € 15.674.000 negatief, als gevolg van een toename van de voorraden bij zowel voer als plant, een toename van debiteurposities (geen achterstanden) en een afname van kortlopende schulden. Om te kunnen voldoen aan de klantvraag en te anticiperen op leveringsproblemen van grondstoffen zijn er extra voorraden opgebouwd. In de jaarrekening is hiervan een specificatie te vinden. De verwachting is dat de voorraadpositie in 2022 zal normaliseren wat tot een hogere liquiditeit zal leiden. De solvabiliteit van de coöperatie bedraagt bijna 63%. Door de afname van het balanstotaal is deze licht gestegen. Zowel de liquiditeitspositie als de solvabiliteit van AR zijn goed. De investeringen over 2022 bedragen naar verwachting ongeveer € 12,0 miljoen, waarvan een gedeelte betrekking heeft op latere jaren. AR hoeft voor de begrote investeringen geen beroep te doen op het bankkrediet.

AR maakt geen gebruik van financiële instrumenten voor de afdekking van prijs-, krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico's. Liquiditeitsrisico's en kasstroomrisico's zijn zeer beperkt aanwezig en met de huidige manier van bedrijfsvoering worden prijs- en kredietrisico's beheerst. Operationele risico's, grondstofrisico's en debiteurenrisico's worden gemitigeerd in de operationele activiteiten. De huidige operationele en financiële gedragslijnen hebben zich in de coronacrisis bewezen. Hierdoor is er geen negatief effect op de resultaten van AR.

AR IN CIJFERS

	2021	2020*	mutatie in %
OMZETTEN VEEVOEDERS (x 1.000 kg)			
Pluimveevoeders	204.018	195.190	4,5
Varkensvoeders	222.611	213.714	4,2
Rundvee- en overige voeders	189.768	186.326	1,8
Enkelvoudige voeders (incl. Sodagrain en Maxammon grain)	64.097	78.893	-18,8
Totaal	680.494	674.123	0,9
OMZETTEN (x € 1.000)			
Veevoeders	267.378	230.857	15,8
Bedrijfsontwikkeling	577	524	10,1
Plant	26.665	26.169	1,9
CAF	785	762	3,0
Winkels	28.201	25.670	9,9
Rijnzate	4.881	4.981	-2,0
	328.487	288.963	
Af: interne omzet	6.412	5.850	
Geconsolideerd	322.075	283.113	13,8
Aantal leden	2.042	1.976	
Gemiddeld aantal medewerkers (fte's)	320	308	
* 53 weken			

Blik op 2022

2021 eindigde onder spanning en onbalans: geopolitieke problemen in Oekraïne, hoge grondstofprijzen die lang niet altijd in de afzet van de eindproducten teruggerekend konden worden, hoge energieprijzen en ook nog steeds corona. Daarnaast heeft het nieuwe kabinet richting gegeven aan haar ambities zonder dat dit de agrarische sector duidelijkheid biedt. Dat zal zowel aan de dierlijke als aan de plantaardige kant consequenties hebben. Kortom, onder deze onzekere omstandigheden is het jaar 2022 van start gegaan.

AR is een coöperatie die juist in deze onzekere tijden schouder aan schouder wil staan met haar leden. Samen met onze leden gaan we op zoek naar antwoorden op de genoemde vraagstukken. Zo willen we bijdragen aan resultaat op korte termijn en perspectief op de langere termijn.

Deze focus op de lange termijn is essentieel in een coöperatie. Vanuit dit oogpunt zullen we ook in 2022 investeren in mensen en productiemiddelen zodat we niet alleen vandaag maar ook morgen de beste keus zijn.

AR Voer

De deelname aan een vraaggestuurde keten zorgt over het algemeen voor een betere positie van de ondernemer. AR speelt ook in 2022 een actieve rol bij deze ketens en ondersteunt haar leden en klanten hierbij. We verwachten dat onze actieve rol en de sterke relatie met alle ketenpartners ook in 2022 leiden tot een groei van het omzetvolume. Op de middellange termijn zal het stikstofbeleid mogelijk een beperkende factor zijn en daarmee een krimp in het totale volume mengvoer in Nederland veroorzaken. In 2022 hopen we te starten met de toepassing van verwerkt dierlijke eiwit in het voer; een unieke en circulaire eiwitbron.

AR Biologisch

De markt van de biologische producten blijft groeien. Ook vanuit de (Europese) beleidsmakers wordt ingezet op een verdere groei van dit segment. Het samenwerkingsverband Bio-NL waarin AR met De Valk Wekerom optrekt, speelt hierin een belangrijke rol. Hierin vindt gezamenlijke productie plaats waarbij de beide partners hun eigen productsamenstellingen en marktbenadering behouden. De consumentenvraag naar biologische producten neemt jaarlijks toe, maar de groei wordt momenteel beperkt door de schaarste aan grondstoffen. Desondanks voorzien we in 2022 een verdere toename van het biologische segment.

VOERMEESTERS

Voor 2022 ligt de focus op een stabiele afzetmarkt. Er blijft veel aandacht voor het belang van ruwvoer in het rantsoen en voor dierenwelzijn. De webshop Paardenvoer.nl is een belangrijk onderdeel van de omnichannel-strategie. Steeds meer consumenten weten dit online kanaal te vinden. Verkoop via de webshop zal in 2022 verder gestimuleerd worden.

AR Coproducten

AR Coproducten past naadloos binnen het principe van de circulaire veehouderij. Hoewel de afzetmogelijkheden in de varkenshouderij onzeker zijn, liggen er zeker kansen in de bijproducten en enkelvoudige grondstoffen. Voor AR Coproducten blijft de focus liggen op de handel in bijproducten zoals Kröner-zetmeel (ook biologisch) en Agrubrij. Sodagrain, Maxammon grain en CCM blijven in 2022 belangrijke specialiteiten van deze bv.

AR BEDRIJFSONTWIKKELING

Net als in afgelopen jaren ligt de focus voor AR Bedrijfsontwikkeling in 2022 op de advisering op strategie, vergunningen, financiën en stallenbouw. De begeleiding van bedrijven bij het correct invullen van de mestboekhouding blijft een belangrijke dienst van AR Bedrijfsontwikkeling. Met de snel veranderende regelgeving worden de actualiteiten op de voet gevolgd.

Rijnzate

Rijnzate merkt dat er vraag blijft naar opslagruimte. Hierbij hebben sommige grondstoffen een lage doorstroomsnelheid en bezetten dus langere tijd de opslagcapaciteit. Dat remt Rijnzate af in het bereiken van de overslagvolumes van eerdere jaren. Met klanten wordt overlegd om tot een goede doorstroomsnelheid te komen. We passen hierbij ons businessmodel aan op de veranderingen in de markt. De productieactiviteiten in Doetinchem denken we op het niveau van 2021 te kunnen continueren. Rijnzate investeert ook in 2022 om haar faciliteiten in technisch goede conditie te houden.

AR PLANT EN CAF

AR Plant vervult ook in 2022 de rol van totaalleverancier voor de plantaardige sector. We zetten in op omzetgroei en uitbreiding van het marktaandeel. Het samenwerkingsverband CropSolutions is en blijft essentieel voor de kennisontwikkeling en inkoop. Door actieve deelname van AR Plant en CAF aan het Kennis- en Innovatieteam binnen CropSolutions worden innovaties gerealiseerd. In 2022 vervullen AR Plant en CAF een actieve rol binnen diverse externe samenwerkingen zoals Proeftuin Randwijk, Fruit Tech Campus en FRUITVOORUIT.NL. Hiermee willen wij de continuïteit van onze telers en leden naar een hoger plan tillen.

AR Winkels

De Welkoopwinkels van AR hebben de afgelopen jaren flink bijgedragen aan het geconsolideerd resultaat. De corona-omstandigheden - waarbij consumenten meer besteedden aan huis en tuin en het aantal huisdieren toenam - droegen hieraan bij. In 2022 willen we deze trend - hopelijk ook zonder corona - vasthouden. We investeren in de winkels zodat deze goed gefaciliteerd zijn en in staat zijn om te kunnen presteren. Voor 2022 staat de nieuwbouw van de winkel in Geldermalsen gepland. Daarnaast werkt de Welkooporganisatie aan een totale vernieuwing van de formule.

Financieel verslag 2021

van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A.

Financieel verslag

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(voor winstbestemming door de Algemene Vergadering; x € 1.000)

	01-01-2022	02-01-2021
ACTIVA		
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa	24.296	24.093
2. Financiële vaste activa	283	312
	24.579	24.405
Vlottende activa		
3. Voorraden	28.433	17.524
4. Vorderingen	26.126	21.584
5. Liquide middelen	6.403	22.077
	60.962	61.185
Totaal activa	85.541	85.590
PASSIVA		
6a. Eigen vermogen voor resultaatsbestemming	53.410	52.902
6b. Onverdeeld resultaat	253	508
6. Totaal eigen vermogen	53.663	53.410
7. Voorzieningen	11.381	10.701
8. Schulden op korte termijn	20.497	21.479
	20.497	21.479
Totaal passiva	85.541	85.590

GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING OVER 2021

(x € 1.000)

	2021	2020*
10. Omzet	322.075	283.113
Ledenkorting	497	485
Prijsreductie	1.155	2.827
Bonuskorting	2.821	2.657
Extra AR voordeel	1.423	1.047
Betalingskorting	2.806	2.408
	8.702	9.424
Netto-omzet	313.373	273.689
Kosten grond- en hulpstoffen en handelsproducten	262.287	224.320
Brutomarge	51.086	49.369
Overige bedrijfsopbrengsten	576	434
	51.662	49.803
11. Salarissen	17.532	17.002
Sociale lasten	2.851	2.730
Pensioenen	1.721	1.584
Afschrijvingen	4.195	4.156
12. Overige bedrijfskosten	25.129	23.787
Totaal bedrijfskosten	51.428	49.259
BEDRIJFSRESULTAAT	234	544
Interestbaten	235	182
Interestlasten	-155	-121
Financiële baten en lasten	80	61
RESULTAAT VOOR BELASTING	314	605
13. Belastingen	-96	-154
Belasting voorgaand jaar	35	57
Nettoresultaat	253	508

* 53 weken

OVERZICHT VAN DE GECONSOLIDEERDE KASSTROMEN 2021

(x € 1.000)

	2021	2020
BEDRIJFSACTIVITEITEN		
Bedrijfsresultaat	234	544
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen (en overige waardeverminderingen)	4.195	4.156
- Mutatie voorzieningen	619	74
Verandering in werkkapitaal:		
- Operationele vorderingen	-3.950	-1.438
- Voorraden	-10.909	-748
- Operationele schulden	-982	1.130
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-11.027	3.174
Betaalde winstbelasting	-592	-1.035
	-592	-1.035
Kasstroom uit operationele activiteiten	-11.385	2.683
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investeringen in materiële vaste activa	-4.468	-3.855
Desinvesteringen materiële vaste activa	70	10
Investeringen in overige financiële vaste activa	-0	-7
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-4.398	-3.853
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Ontvangsten uit langlopende schulden	28	9
Interest	81	61
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	109	70
Resultaat deelneming	0	0
Mutatie geldmiddelen	-15.674	-1.099
Stand begin boekjaar	22.077	23.176
Stand einde boekjaar	6.403	22.077
Mutatie	-15.674	-1.099

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode op basis van de geconsolideerde cijfers. De kasstroom betreft de mutatie in de post liquide middelen. De kasstromen zijn opgesplitst naar aard van de activiteiten en zijn te onderscheiden in operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Dit is de jaarrekening van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. gevestigd aan de Rijnhaven 14 te Wageningen, KVK-nummer 09077294. De belangrijkste activiteiten van de groep zijn het produceren en verkopen van diervoeders en de verkoop van diverse producten voor de agrarische sector.

Het boekjaar van de coöperatie is verdeeld in een aaneengesloten reeks van dertien perioden van vier weken. Het boekjaar eindigt op de dichtst bij 31 december liggende einddatum van een periode. Het boekjaar 2021 heeft betrekking op de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022. Het vorige boekjaar had betrekking op de periode van 29 december 2019 tot en met 2 januari 2021.

Alle bedragen in de jaarrekening zijn vermeld in euro's (€ 1 of € 1.000).

De jaarrekening is opgemaakt op 14 maart 2022. De coöperatie heeft zowel de eenvoudige jaarrekening als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Hierbij inbegrepen is Richtlijn 620 van de Raad voor de Jaarverslaggeving, waarin specifieke bepalingen voor coöperaties zijn opgenomen.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële gegevens opgenomen van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. te Wageningen en van de onderstaande dochterondernemingen:

Naam	Vestigingsplaats	Deelnemingspercentage*
AgruniekRijnvallei Holding B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Voeders Holding B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Voer B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Biologisch B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Barneveld B.V.	Wageningen	100%
• Voermeesters B.V.	Wageningen	100%
• AR Coproducten B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Plant B.V.	Wageningen	100%
• Centrale Adviesdienst Fruitteelt B.V.	Wageningen	100%
• AR Bedrijfsontwikkeling B.V.	Wageningen	100%
• AgruniekRijnvallei Winkels B.V.	Wageningen	100%
• Rijnzate B.V.	Wageningen	100%

*Direct dan wel indirect.

De groepsmaatschappijen zijn volgens de integrale consolidatiemethode opgenomen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. De resultaten van overgenomen deelnemingen worden in de geconsolideerde exploitatierekening verantwoord vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de deelnemingen is verkregen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. heeft direct danwel indirect een belang in drie vennootschappen welke niet zijn meegeconsolideerd, namelijk Bio-NL B.V. (79%) te Barneveld, Proefbedrijf Randwijk B.V. (33,3%) te Randwijk en BioEggie B.V. (12%) te Barneveld. Bij deze vennootschappen is geen sprake van overheersende zeggenschap en deze zijn daarom tegen nettovermogenswaarde opgenomen onder de financiële vaste activa.

Aangezien de exploitatierekening over 2021 van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte exploitatierekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

GOING CONCERN

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. Hoewel de coronapandemie ook van invloed is op onze activiteiten, zijn wij van mening dat dit geen materiële financiële gevolgen heeft. Op basis van de momenteel beschikbare informatie en aard van de bedrijfsactiviteiten van de onderneming, de inmiddels genomen maatregelen en bestaande liquiditeitsbuffer, wordt de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt.

SALDEREN

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Waarderingsgrondslagen

ALGEMEEN

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs. In de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. De cijfers van 2020 zijn, waar nodig, gerubriceerd om een vergelijking met 2021 mogelijk te maken.

VERBODEN PARTIJEN

Als verboden partij worden alle rechtspersonen, natuurlijke personen en overige maatschappijen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen, natuurlijke personen en overige maatschappijen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verboden partij.

Transacties van betekenis met verboden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

SCHATTINGEN

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waarde- en resultaatbepaling

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De volgende posten in de jaarrekening vereisen naar de mening van de ondernemingsleiding in het bijzonder schattingen en veronderstellingen: afschrijvingspercentages materiële vaste activa, voorziening groot onderhoud, incourantheid voorraad en de voorziening oninbare debiteuren. Bij het opmaken van de jaarrekeningen heeft het management de impact van het coronavirus beoordeeld. Het management heeft beoordeeld dat het coronavirus geen impact heeft op de waardering van activa en passiva.

LEASING

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de op lineaire basis bepaalde afschrijvingen, of tegen lagere bedrijfswaarde. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van de geschatte economische

levensduur. De afschrijvingen bedragen (uitgedrukt in een percentage van de aanschaffingswaarde) voor bestrating 10%, voor gebouwen (nieuwbouw) 3,3-5%, voor gebouwen (verbouwing) 10%, voor machines en installaties 5-25%, voor inventarissen 20-33,3% en voor vervoermiddelen 20-25%. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt afgeschreven op het moment van ingebruikneming. Buiten gebruik gestelde materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs dan wel de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Voor de kosten van het uitvoeren van groot onderhoud aan gebouwen en terreinen is een voorziening gevormd.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het betreft hier deelnemingen gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde of tegen nettovermogenswaarde. Daarbij worden deelnemingen waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening opgenomen. In andere gevallen wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. In de exploitatierekening wordt als resultaat verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs en het aandeel van de vennootschap in de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en passiva op het moment van de transactie van een deelneming wordt als goodwill aangemerkt en ineens ten laste van het eigen vermogen gebracht. De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige

financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen) en overige vorderingen.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

LIQUIDE MIDDELEN

Hierin zijn begrepen alle kasmiddelen en direct opvraagbare banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

VOORRADEN

De voorraden grond- en hulpstoffen zijn gewaardeerd tegen kostprijs dan wel de lagere opbrengstwaarde. De voorraden gereed product en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen kostprijs of te verwachten lagere opbrengstwaarden rekening houdend met incurantheid. De kostprijs van het gereed product, zijnde het totaal van de productiekosten, wordt vastgesteld met gebruikmaking van de fifo-methode (first-in first-out). De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, met aftrek van nog te maken kosten.

VORDERINGEN

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde plus transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht. De voorzieningen groot onderhoud, latente belastingen en overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorzieningen worden tegen contante waarde gewaardeerd als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Indien de kosten van groot onderhoud uitkomen boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de exploitatierekening.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

LEDENREKENING

Hierin is begrepen een schuld aan leden die direct opeisbaar is. De ledenrekening is in 2020 afgewikkeld en opgeheven.

Grondslagen voor de waarde- en resultaatbepaling

KORTLOPENDE SCHULDEN

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Kortlopende schulden zijn schulden met een looptijd korter dan één jaar.

PENSIOENEN

In voorgaande boekjaren was er sprake van een toegezegde premiebijdrage-regeling die is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Dit betreft een middelloonregeling, waarbij het actuariële risico volledig bij de verzekeraar ligt.

Met ingang van 2019 heeft Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. de volgende drie pensioenregelingen:

- 1) Molenaarspensioenfonds; hieronder vallen alle medewerkers, behalve die van AgruniekRijnvallei Winkels B.V. De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus de franchise. De pensioengrondslag is gemaximeerd op het maximum premieloon werknemersverzekeringen. Het betreft een middelloonregeling. De actuele dekkingsgraad is 111,8% (december 2021).
- 2) Pensioenfonds Detailhandel; hieronder vallen alle medewerkers van AgruniekRijnvallei Winkels B.V. De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus de franchise. De pensioengrondslag is gemaximeerd op het maximum premieloon werknemersverzekeringen. Het betreft een middelloonregeling. De actuele dekkingsgraad is 119,2% (december 2021).
- 3) Centraal Beheer APF; hieronder vallen alle medewerkers (inclusief AgruniekRijnvallei Winkels B.V.) met een salaris boven het maximum premieloon werknemersverzekeringen. Dit betreft een beschikbare premieregeling.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit leidt tot terugstorten of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Buiten de premies die elke maand verschuldigd zijn aan het pensioenfonds, is er geen sprake van additionele verplichtingen tegenover het pensioenfonds en/of de medewerkers die deelnemen aan de pensioenregeling.

BELASTINGEN

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening. De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de groep, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. De latente belastingverplichtingen en -vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De (niet-)latente belastingverplichtingen en -vorderingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte

gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente als een uitgave uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

NETTO-OMZET

Als netto-omzet wordt verantwoord de opbrengsten uit de verkoop van goederen. Deze worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retourgoederen, tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retourgoederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

KOSTEN GROND- EN HULPSTOFFEN EN HANDELSPRODUCTEN

De inkoopwaarde betreft de kosten van grond- en hulpstoffen van de verkochte producten, dan wel de kosten ter verkrijging van de verkochte producten.

BRUTOMARGE

Voor de inrichting van de exploitatierekening is gebruikgemaakt van model E uit Besluit Modellen Jaarrekening (BMJ). Hoewel het subtotaal brutomarge niet is voorgeschreven en genoemd in het model volgens BMJ, is het een algemeen geaccepteerde toevoeging aan het model dat door veel Nederlandse ondernemingen wordt gehanteerd. Voor de belangrijkste stakeholders is de performance van de organisatie door het toevoegen van de brutomarge inzichtelijk. Het genoemde model geeft het gewenste inzicht zoals vereist volgens artikel 362 lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Om deze reden wordt de brutomarge toegevoegd aan model E vanuit BMJ. De som der bedrijfslasten is € 313.714.900.

PERSONEELSBELONINGEN

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de coöperatie. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld bij doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op de balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op de balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

Grondslagen voor de waarde- en resultaatbepaling

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

De overige bedrijfskosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en er verder wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

INTERESTBATEN EN -LASTEN

Interestbaten hebben betrekking op uitgegeven leningen en andere vorderingen op derden. Interestlasten hebben betrekking op verplichtingen aan derden en vergoedingen aan banken.

RESULTAAT

Als resultaat is verantwoord de opbrengst van de in het boekjaar gerealiseerde transacties, verminderd met de aan het jaar toe te rekenen kosten op historische basis, rekening houdend met de nodig geachte mutaties in de voorzieningen en de over het resultaat verschuldigde belastingen. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

BELASTINGEN

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. De fiscale verliezen vanuit de beëindiging van de participatie in Ovogenetics Holding B.V. zijn tegen nihil gewaardeerd.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(in euro's)

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Inventarissen en vervoermiddelen	Totaal
1. Materiële vaste activa				
Stand per 2 januari 2021				
Aanschafwaarde	52.900.200	54.287.000	14.464.400	121.651.600
Cumulatieve afschrijving	39.926.900	44.790.900	12.840.400	97.558.200
Boekwaarde per 2 januari 2021	12.973.300	9.496.100	1.624.000	24.093.400
MUTATIES IN BOEKWAARDE				
Investerings	1.303.000	3.203.500	676.500	5.183.000
Desinvesteringen aanschafwaarde	-999.100	-93.600	-269.000	-1.361.700
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	271.900	90.800	213.900	576.600
Afschrijvingen	-687.200	-2.667.400	-840.400	-4.195.000
Saldo	-111.400	533.300	-219.000	202.900
Stand per 1 januari 2022				
Aanschafwaarde	53.204.100	57.396.900	14.871.900	125.472.900
Cumulatieve afschrijving	40.342.200	47.367.500	13.466.900	101.176.600
Boekwaarde per 1 januari 2022	12.861.900	10.029.400	1.405.000	24.296.300

WOZ-waarde bedrijfsgebouwen en terreinen 2021 € 32.338.000 (2020: € 32.200.000). Activa in ontwikkeling € 1.299.500 (2020: € 236.500)

	Andere deelnemingen	Leningen u.g.	Totaal
2. Financiële vaste activa			
Boekwaarde per 2 januari 2021	161.400	150.200	311.600
Investerings	100	-	100
Desinvesteringen	-	-28.300	-28.300
Boekwaarde per 1 januari 2022	161.500	121.900	283.400

Onder de post andere deelnemingen zijn opgenomen de deelnemingen waarover de coöperatie geen overheersende zeggenschap heeft. Over het saldo van de leningen u.g. wordt een rentevergoeding ontvangen. Deze vergoeding is evenals de looptijd van deze vorderingen variabel.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(in euro's)

3. Voorraden	01-01-2022	02-01-2021
Grond- en hulpstoffen	15.686.900	9.909.100
Gereed product en handelsgoederen (inclusief voorziening incourantheid)	12.746.100	7.615.000
	28.433.000	17.524.100
Voorziening incourantheid 2021 € 560.400 (2020: € 352.300). In de voorraad is een bedrag van € 829.000 aan vooruitbetaalde voorraad opgenomen (2020: € 0).		
4. Vorderingen	01-01-2022	02-01-2021
Handelsdebiteuren	17.109.900	13.846.600
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-	13.600
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.508.300	5.536.500
Latente belastingvorderingen	4.800	4.800
Overige vorderingen en overlopende activa	2.502.900	2.182.200
	26.125.900	21.583.700
Op de handelsdebiteuren is een voorziening van € 2.841.100 (2020: € 2.781.100) in mindering gebracht. Onder de handelsdebiteuren is voor een totaal van € 11.094.500 aan vorderingen op leden opgenomen. De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.		
5. Liquide middelen	01-01-2022	02-01-2021
Banken	6.364.400	21.907.100
Kas	38.500	170.000
	6.402.900	22.077.100
Van de liquide middelen is € 1.162.000 beklemd voor rechtengelden (2020: € 1.846.000), de overige liquide middelen staan ter vrije beschikking.		

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(in euro's)

6a. Eigen vermogen

STATUTAIRE RESERVES

Algemene statutaire reserve

Stand per begin boekjaar

Toevoeging uit resultaat vorig boekjaar

Stand per einde boekjaar

Reserve bedrijfs- en marktrisico's

Stand per einde boekjaar conform begin boekjaar

Reserve financiering nieuwbouw

Stand per einde boekjaar conform begin boekjaar**TOTAAL STATUTAIRE RESERVES**

41.717.000

508.000

42.225.000**5.558.800****5.626.300****53.410.100****6b. Onverdeeld resultaat**

Stand per begin boekjaar

Toevoeging aan reserves

Resultaat boekjaar

Stand per einde boekjaar

508.000

-508.000

253.300

253.300

Het eigen vermogen per 1 januari 2022 bedraagt na verwerking van het nettoresultaat € 53.663.400

Het totaalresultaat is gelijk aan het nettoresultaat voor het boekjaar 2021.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(in euro's)

7. Voorzieningen	02-01-2021	Dotatie	Onttrekkingen	01-01-2022
Overige personeelsverplichtingen	1.597.400	164.800	130.600	1.631.600
Groot onderhoud	4.630.300	1.018.200	423.600	5.224.900
Latente belastingen	3.940.700	96.100	35.000	4.001.800
Overige voorzieningen	532.800	269.400	279.100	523.100
	10.701.200	1.548.500	868.300	11.381.400

De voorzieningen hebben over het algemeen een langlopend karakter. Van de personeelsverplichtingen heeft € 365.100 een looptijd korter dan 1 jaar.

De overige voorzieningen hebben betrekking op kosten in verband met het verwijderen van asbest en bodemsanering, te verwachten claims en extra kosten in verband met de verplaatsing van activiteiten. De voorzieningen voor claims hebben een kortlopend karakter.

De actieve en passieve belastingposities zijn in de jaarrekening gesaldeerd weergegeven. In totaal zit in dit bedrag € 1.098.000 aan actieve latentie als gevolg van tijdelijke waarderingsverschillen en een passieve latentie van € 871.000 als gevolg van tijdelijke waarderingsverschillen. De resterende latenties zien toe op voorzieningen voor belastingrisico's ter hoogte van in totaal € 4,2 miljoen. Deze € 4,2 miljoen bestaat voor € 2,2 miljoen uit een voorziening voor de verrekening van het liquidatieverlies. Hierin is de actieve latentie als gevolg van compensabele verliezen ter hoogte van € 1,4 miljoen gesaldeerd.

Ledenrekening	01-01-2022	02-01-2021
Beginsaldo	-	407.000
Bij: interest	-	500
Af: uitbetaald	-	407.500
Eindsaldo	-	-

De ledenrekening is in 2020 afgewikkeld en opgeheven.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 2022

(in euro's)

8. Schulden op korte termijn	01-01-2022	02-01-2021
Crediteuren	11.143.800	10.491.200
Schulden aan pensioenfondsen	297.000	394.000
Personeelskosten	2.734.000	2.783.200
Belastingen en premies sociale verzekeringen	772.000	892.100
Overige schulden en overlopende passiva	5.549.900*	6.918.100*
	20.496.700	21.478.600

*€ 1.162.000 heeft betrekking op posities voor rechtegelden (2020: € 1.846.000)

Niet in de balans opgenomen regelingen

Per balansdatum zijn kortlopende inkoopverplichtingen aangegaan en borgstellingen afgegeven van € 54.500. Tevens zijn langlopende huur- en operationele leaseverplichtingen aangegaan waarvan de looptijd korter is dan 5 jaar voor een bedrag van € 1.912.000. Van deze overeenkomsten vervalt € 1.291.900 tussen één en vijf jaar. Per balansdatum zijn langlopende huur- en operationele leaseverplichtingen aangegaan waarvan de looptijd korter is dan tien jaar voor een bedrag van € 670.400. Van deze verplichtingen vervalt € 595.000 tussen één en tien jaar. De leasebetalingen over de leaseperiode worden in de exploitatierekening verantwoord. Ter zake van investeringen in materiële vaste activa zijn verplichtingen aangegaan van € 2.998.600. Ten behoeve van de verlaging van de leasekosten wordt de investering van de leaseauto's gefinancierd. Hiervoor geldt een pandrecht. AgruniekRijnvallei Holding B.V. heeft een koopovereenkomst met een gemeente getekend voor de aankoop van grond voor een mogelijke bedrijfsverplaatsing van een van de winkels van AgruniekRijnvallei Winkels B.V. Diverse ontbindingsclausules zijn opgenomen in de koopovereenkomst met een geldigheid tot 1 juli 2022.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2021

10. Omzet (x € 1.000)

Veevoeders
Handelsactiviteiten en dienstverlening
Af: interne omzet
Geconsolideerd

2021	2020
267.378	230.857
61.109	58.106
328.487	288.963
6.412	5.850
322.075	283.113

Van de omzet is bijna 64% geleverd aan leden.
De activiteiten van de coöperatie vinden hoofdzakelijk in Nederland plaats.

11. Omvang personeel

Het gemiddeld aantal medewerkers in fte's kan als volgt worden weergegeven:

Directie, verkoop en administratie
Productie en expeditie
Winkels

2021	2020
133,0	131,3
110,3	107,1
76,6	70,0
319,9	308,4

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2021

12. Overige bedrijfskosten**Overige bedrijfskosten**

De belangrijkste kosten die onder overige bedrijfskosten zijn opgenomen, hebben betrekking op vracht-, energie-, onderhouds- en reparatiekosten.

13. Belastingen (x € 1.000)

De in de exploitatierekening verwerkte belastingen zijn aldus bepaald:

Resultaat voor belastingen

Verschuldigde vennootschapsbelasting (25%)

Beperkt aftrekbare posten

Energie-investeringsaftrek

Verschuldigde vennootschapsbelasting voorgaande jaren

Effectieve belastingdruk in 2021: 19,4% (2020: 16%)

	2021	2020
Resultaat voor belastingen	314	605
Verschuldigde vennootschapsbelasting (25%)	-80	-151
Beperkt aftrekbare posten	-16	-16
Energie-investeringsaftrek	0	13
Verschuldigde vennootschapsbelasting voorgaande jaren	35	57
Effectieve belastingdruk in 2021: 19,4% (2020: 16%)	-61	-97

Bezoldiging van bestuurders

Gezamenlijk ontvingen de bestuurders over 2021 een vergoeding van € 115.300 (2019: € 116.200). Hiervan heeft 50% betrekking op de vergoeding voor lidmaatschap van het bestuur en 50% voor lidmaatschap van de raad van commissarissen.

Bestemming resultaat

VOORSTEL TOT BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld akkoord te gaan met het besluit van het bestuur om in overeenstemming met artikel 27.2 van de statuten van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. het resultaat ad. € 253.300 te reserveren ten gunste van de statutaire reserve als bedoeld in artikel 27.3 van de statuten.

Overige gegevens

STATUTAIRE AANSPRAKELIJKHEID

De leden zijn tegenover de coöperatie niet aansprakelijk voor een tekort.

STATUTAIRE REGELING BESTEMMING RESULTAAT

Conform artikel 27 van de statuten staat de winst ter beschikking van de Algemene Vergadering. Artikel 27 van de statuten luidt als volgt:

- lid 1: Van de winst over enig boekjaar genoten zal allereerst worden gereserveerd een bedrag dat nodig is voor de noodzakelijke voorzieningen alsmede een bedrag gelijk aan de winst die kan worden toegerekend aan de verkoop in het desbetreffende boekjaar van materiële en/of financiële vaste activa.
- lid 2: Het bestuur bepaalt welk gedeelte van het na toepassing van het in artikel 27.1 resterende bedrag wordt gereserveerd.
- lid 3: De in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen 27.1 en 27.2 gevormde reserve mag tijdens het bestaan van de coöperatie niet onder de leden worden verdeeld. Een in enig jaar geleden verlies zal hierop kunnen worden afgeschreven.
- lid 4: Het na reservering overblijvende gedeelte van de winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.
- lid 5: Ingeval er ten gevolge van een uitkering aan leden-rechtspersonen een belastingnadeel voor de coöperatie ontstaat, kan het bestuur bepalen dat dit belastingnadeel op die leden-rechtspersonen, ieder voor het hem toerekenbare deel daarvan, wordt verhaald en tevens de wijze van dat verhaal.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A

Verklaring over de samengevatte jaarrekening 2021

ONS OORDEEL

De samengevatte jaarrekening over de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022 (hierna: 'de samengevatte jaarrekening') van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. te Wageningen is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening over de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022 van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening over de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022 van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. op basis van de grondslagen zoals beschreven in 'Grondslagen voor de waarde- en resultaatsbepaling' in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 1 januari 2022;
2. de volgende overzichten over de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022
 - het samengevatte overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het samengevatte mutatieoverzicht eigen vermogen en het samengevatte kasstroomoverzicht; en
 - de bijbehorende toelichtingen.

SAMENGEVATTE JAARREKENING

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9, Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 14 maart 2022.

DE GECONTROLEERDE JAARREKENING EN ONZE CONTROLEVERKLARING DAARBIJ

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening over de periode van 3 januari 2021 tot en met 1 januari 2022 (hierna: 'de samengevatte jaarrekening') van Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. in onze controleverklaring van 14 maart 2022.

B

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de samengevatte jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE SAMENGEVATTE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in punt 'Grondslagen voor de waarde- en resultaatsbepaling' van de toelichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Arnhem, 14 maart 2022

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Drs. C.F.J. (Carlo) Beuting RA

AR realiseert

AR realiseert

Land- en tuinbouwcoöperatie AgruniekRijnvallei U.A. Rijnhaven 14, Postbus 610, 6700 AP Wageningen
T 0317-499599, info@argroep.nl, www.argroep.nl